

Vilâyet bahçesinde üçüncü Ziraat sergisi dün açıldı. Bu seneki sergi evvelki senelerden çok daha zengindir.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Yunan hükümeti Gazi Hz. nin Selânik'te doğdukları evin üstüne bir lâvha koymağa karar verdi.

FIATI 5 KURUŞTUR

8 inci sene No. 2774

PAZARTESİ

30 TEŞRİNİEVVEL 1933

Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319, İdare ve Matbaa: 24310.)

Dün bütün memleket Cümhuriyetin onuncu yıldönümünü emsali görülmemiş bir neş'e ve coşgunluk içinde kutluladı

Büyük bayram

ANKARA, 29 (Telefonla) — Ankara bugün, hükümet merkezi-miz gibi bir inkılâp beşiği için bile emsalsiz denemek tezahürat ve heyecanla Cümhuriyetin onuncu yıldönümünü kutluladı. Bu seneki yıldönümünün hususiyeti yalnız onuncu sene olmakla kalmıyor, Sovyet Rusya başta olmak üzere bir çok dost ve komşu memleket mümessillerinin de bayramımıza iştirakleri bu yıl dönümünü diğerlerinden ayıran bir hususiyet teşkil ediyordu.

Bayram merasimi için Cümhuriyet meydanının intihabında büyük isabet olduğu anlaşıldı. Çünkü asker ve memleketin her tarafından gelen on binlerce mektepli ve halkın geçit resmi bir izdiham şeklini alabiliyordu. Merasimin en ehemmiyetli kısmı Gazinin nutku idi. Bu nutku ile Büyük Şef, sanki millete on senelik icraatının hesabını veriyor ve gelecek seneler için de daha süratli ve daha ileri atılışlar vad ediyordu.

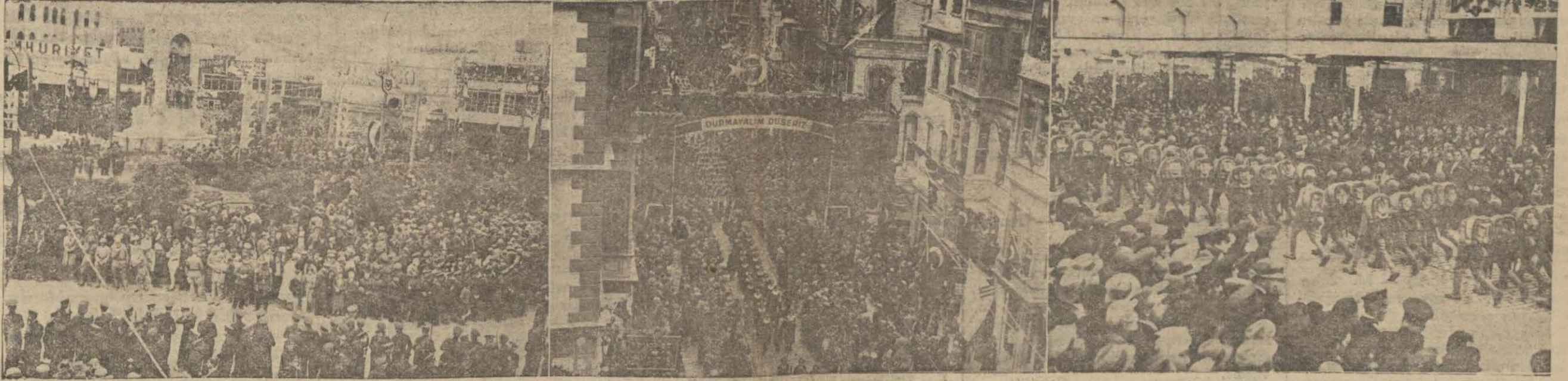
Bu derece muvaffakiyetli hesap verebilen bir şefe ne mutlu! Böyle şefe sahip olan o millete de ne mutlu!

Her taraftan Ankaraya akın halinde gelen telgraf haberleri, bütün memleketin emsalsiz bir heyecan içinde çalkandığını bildiriyor. Yıldönümleri milletlerin ileri doğru yürüyüşlerinde duraklıyarak katettikleri mesafeyi görmek için arkaya bakışları gibidir.

Bu, aynı zamanda mesai plânının da hazırlanması için vesile teşkil eder. On sene tarihte uzun bir zaman değildir. Fakat milletlerin mesai plânı bakımından zaman zaman mesafesi senelerle, yapılan işlerle ölçülür. Bu bakımdan Türk milletinin 10 sene içinde bir asırlık zaman mesafesi katettiği görülüyor. Bunu bugün devlet merkezimizde Cümhuriyetimizin onuncu yıldönümünü tesit ederken bütün vuzuhile anladık. Ancak anladığımız ehemmiyetli bir şey daha vardır; memleketin her tarafından gelen sadalar tek kalp gibi çarpan bir milli vicdandan haber veriyor. Bu istikbal için büyük ümitler vadeden bir hâdisedir. Bu memleketin yarım asırlık tarihini yaşayanlar çok bayramlar görmüşlerdir. Hepimiz biliriz ki dini bayramlar heyecan ifade etmeyen birer teamül halinde gelir geçer. Sultanlar zamanı padişahların doğum günlerini tes'it yolu yapılan merasim, zamanın hükümdarlarına hulus çakmak için bendeleri tarafından tertip edilen şenliklerdi. Meşrutiyet şenlikleri bir gösteriş müsabakası mahiyetini geçmedi. Memlekette ilk defadır ki milletin kalbinden kopan hakiki ve umumî bir sevincin heyecanını duyuyoruz. Ya ne şuurlu milli bayram yapıyoruz. Bu, bize anlatıyor ki Gazi Türkiye sinin millet yapmak yolundaki muvaffakiyeti büyüktür. Millet, bir vatan hudutları içinde yaşayan dağınık insan kütlesinden ibaret değildir. Asri millet, beraber sevinen, beraber matem yapan, beraber bir hedefe doğru yürüyen, bir ümit etrafında toplanan insanlardır. Bu seneki bayramımız bize göstermiştir ki artık milli hudutlarımız içinde böyle bir millet vardır, milletin dimağı vardır. Kalbi, vicdanı vardır. Bilhassa, şuuru vardır. Milletlerin tekâmül tarihi gösteriyor ki bu, diğer sahalardaki inkişafa tekâdüüm eden bir safhadır.

On yıllık çalışmamızın semeresinden gurur duymaya haklıyız. Fakat mânevi birlik cephesinin bayram ile büsbütün tezahür eden kuvveti, bize gelecek senelerdeki terakki ve inkişaf yolunda büyük ümitler vad ediyor.

Ahmet ŞUKRU



Cümhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile şehrimizde dün yapılan emsalsiz tezahürattan 3 intiba: Taksim meydanında, talebeler İstiklâl caddesinden geçerken, kahraman askerlerimiz geçit resminde.

Istanbul, Ankara ve memleketin her tarafında bayram nasıl geçiyor?

Bütün dünya memleketleri inkılâbımızın onuncu yılını hararetle ve takdirle kutluladı

İstanbulda

En büyük bayramımızı dün coşkun sevinç ve heyecanla kutladık. Memleketin her tarafında, milyonlarca vatandaş tek bir kalp gibi çarptı.

Şehrin manzarası

İstanbulda, on yılın kutlanılması, bütün şehre bir mahşer manzarası vermişti. İstanbul, şimdiki kadar görmediği, tarihi bir gün yaşadı. Mübalâğasız bütün şehrin caddeleri, sokakları yarım milyon vatandaşla sabahın altısından, gece yarısından sonraya kadar çıkmıştı. Her tarafta görülmemiş bir coşkunluk, heyecan ve hararetle vardı. Bilhassa şehrin umumî meydanları iğne atılma yere düşmeyecek derecede kesif bir halk kütlesi ile dolmuştu. Caddelerde, sokaklarda insan selleri, oluk oluk akıyordu. Hal kerkenden sokaklara çıkmıştı.

Şehir emsalsiz bir şekilde tezyin edilmişti. Bütün İstanbul güzel, sevimli, neşeli bir manzara arz ediyordu. So-



Ankarada büyük tezahürat: Abide önünde izciler..

Ankara görülmemiş bir gün daha yaşadı

Onuncu yıl nasıl kutlulandı? Yüz binlerce halk caddelerde..

ANKARA, 29 (A.A.) — Cümhuriyetin onuncu yıldönümü, burada büyük ve heyecanlı tezahüratla kutlanmıştır. Sabahın daha erken denemek saatlerinde şehrin bütün caddelerinde büyük bir hareket ve faaliyet vardı. Şehir, büyük geçit resminin yapılacağı yarış meydanına bağlayan yollar, geçilemeyecek kadar halk ile dolu idi. Geçit resminin yapılacağı sahadada seyircilere ayrılan yerler saat 9 da tamamen dolmuş ve merasime iştirak edecek olan kıtaat, izciler, mektepliler milli teşekküller ve halk yerlerini almış bulunuyorlardı.

Herkes büyük bir heyecan içinde, sabırsızlıkla büyük Gazinin gelmesini bekliyordu. Bütün nazırlar, reisicumhur hazretlerinin gelecekları istikamete çevrilmişti. Saat tam 10 da radyodan ilk ses duyuldu. Yapılacak merasimi safha, safha bütün Türk vatandaşı ve bütün dünyaya yayacak olan radyo, reisicumhur hazretlerinin Büyük Millet Meclisinde süferanın tebriklerini kabul ettikten sonra merasim yerine hareket ettikleri bildirildi. Bu haber, bütün sahayı dolduran ve adedi yüz bine varan bekleyicilerin kollarında bir sevinç dalgası halinde yayıldı. Saat tam 10 u 10 geçiyor. Reisicumhur hazretlerini getiren otomobil, sahanın methalindeki muhteşem takın altında geçti. Gazi hazretleri, açık bir otomobile binmişlerdi. Yanlarında Büyük Erkanî Harbiye reisi müşir Fevzi Paşa hazretleri bulunuyordu. Birinci ordu müfettişi, Reisicumhur hazretlerini, riyaset tribününün önünde

(Devamı 6 ncı sahifede)

Gazi Hz. ne Furkanın telgrafı

İstanbul fırka teşkilâtı namına Gazi Hazretlerine şu telgraf çekilmiştir: Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

İstanbul halkı bir teki haric olmak üzere sabahın beri süknânet bulmayan coşkunlukla büyük bayramını kutluluyor. Gönünde, dilinde, elinde, başında hep sensin. Sabahın beri bütün meydanlarda gözyaşları ve hıçkırıklar içinde senin adım çinliyor. Hepimiz haklı olarak seninle seviniyoruz ve sana uzun ömürler diliyoruz.

Bu büyük günün aziz hatıraları içinde daimi unumî reisi olmakla kuvvet ve şeref verdiğin Cümhuriyet Halk Fırkasının İstanbul Vilâyeti teşkilâtına mensup bütün arkadaşlar namına zatdevletlerine tebrik, muhabbet ve tazimlerini sunarım efendim.

Cevdet KERİM

(Devamı 6 ncı sahifede)

M. Painleve öldü



M. Painleve

PARIS, 29 (A.A.) — M. Painleve hiç istirahat çekmeden bir baygınlık esnasında ölmüştür. M. Painleve birkaç seneden beri kalp hastalığından müteessirdi. ve birçok haftalardan beri çalışamaz hale gelmişti.

Hazin bir tesadüf eseri olarak M. Painleve dün sanayi konservatuarında büyük bir âlimi ismini taşıyan bir anfi-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Cümhurreisi Hz. nin millete hitabeleri

“Millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız,”

Reisicumhur Hz. dün Ankarada yapılan merasimde her tarafta radyo ile dinlenen şu hitabeyi irat buyurmuşlardır:

Türk milleti, Kurtuluş savaşına başladığı -mızın on beşinci yıldayız. Bu gün cümhuriyetimizin onuncu yılını doldurduğunuz büyük bayramdır. Kutlu olsun.

Bu anda büyük Türk milletinin bir ferdi olarak bu kutlu güne kavuşmanın en derin sevinç ve heyecanı içindeyim.

Yurttaşlarım, Az zamanda çok ve büyük iş-

ler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye cümhuriyetidir. Bundaki muvaffakiyeti Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârane yürütmesine borçluyuz. Fakat yaptıklarımızı asla kâfi görmüyoruz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azimindeyiz. Yurdumuza dünyarın en mürur ve en medeni memleketi seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah vasıta ve haynak (Devamı 2 inci sahifede)

Gazi Hz. mecliste Kordiplomatığı kabul etti

Cümhur reisi kıdemli elçi M. Suriç'in söylediği nutka cevap verdiler

ANKARA, 29 (A. A.) — Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretleri, bu sabah saat 9.15 te Büyük Millet Meclisini teşrif etmişler ve burada kor diplomatığın tebriklerini toplu olarak kabul buyurmuşlardır.

Kor diplomatik namına elçilerin kıdemlisi Sovyet Büyük Elçisi M. Şuriç, bir nutuk irat ederek Reisicumhur Hz. ne tebrikâtta bulunmuş ve Reisicumhur Hz., cevaben şu nutku irat etmişlerdir:

“Büyük Elçi Efendi; Muhterem kor diplomatığı, sizin vasıtanızla bana yapmak lutfünde bulunduğunuz tebrik ve temennilerden dolayı hararetle teşekkür ederim. Bu vazifeyi ifa için kullandığınız sevimli sözler için size de bilhassa teşekkür ederim.

“Bugün, Cümhuriyetin 10 uncu yıldönümünü kutluluyoruz.

“Büyük Elçi Hazretleri, bu rejimin doğuşunda ve tekâmülünde bizzat hazır bulununuz. Binaenaleyh sizi kor diplomatığın en kıdemlisi ve memleketimizin mücerrep dostu olarak se-

lâmlamakla bahtiyarım. “Bu münasebetle, yürekten selâmladığım kor diplomatik azasını etrafımda görmek benim için bilhassa zevklidir.

“Efendiler, harici siyasetimiz, bida-yette kendisine çizdiği hattı hareketten asla inhiraf etmemiştir. Harici siyasetimiz daima milletler refahının müvelidi olan sulh içinde, memleketin inkişafını istihdad etmiştir. Bu inkişafı, tam ve mutlak olarak, bütün milletlere temenni ederiz.

“Efendiler, burada bana yapılan temennilerden dolayı, bununla sizi tavzif eden hükümetlerinize, Türk milletinin teşekkürleriyle birlikte bütün minnettarlığın ifadesini bildirmenizi rica ederim.

“Doyun Efendi, size de şahsî vifak ve dostluk gayretlerinden dolayı bütün memnuniyetimi beyan etmek isterim.

“Efendiler, Türk inkılâbı kurucudur. Türk ihtilâli, yüksek bir insanî ülkü ile birleşmiş vatanperverlik es-

(Devamı 2 inci sahifede)



Rus misafirlerimiz şerefine Ankarada verdiğimiz suvareden iki resim...

Bütün dünya gazeteleri onuncu yıldönümü münasebetine takdirlerle dolu sahifeler çıkardılar

Rejimimizin büyük şeflerine dünya devlet adamlarından tebrik telgrafları geldi

VIYANA, 29 (A.A.) — Avusturya reisicumhuru M. Miklas, Gazi hazretlerine aşağıdaki telgraftı çekmiştir:

"Türk cumhuriyetinin onuncu yıldönümü münasebetiyle zati devletlerine şahsi saadetleri için en iyi temenniyanı takdim ve yapılan yükselme mesaisini muazzam muvaffakiyeti için olan hayranlık ve takdirlerini arz ederim."

Başvekil M. Dollfus İsmet Paşaya şu telgraftı çekmiştir:

"En samimi tebriklerimi kabul buyurmanızı rica ve Türkiye'de fevkalâde reisiniz ve onun yüksek arkadaşları tarafından son on sene zarfında parlak itilâ mesaisi için olan hayranlık ve takdirlerini arz ederim."

M. Dollfus Hariciye vekili Tefvik Rüşti Beye aşağıdaki telgraftı çekmiştir:

"Cumhuriyetin ilânının onuncu yıldönümü münasebetiyle samimi tebriklerimi ve zati devletlerinin saadeti ve memleketlerimizin arasında mevcut dostane münasebatın inkişafı hakkındaki en iyi temenniyanı kabul buyurmanızı rica ederim."

İngiliz Hükümetinin tebriki

LONDRA, 29 (A.A.) — M. John Simon Türkiye Hariciye vekiline aşağıdaki telgraftı çekmiştir:

"Türk cumhuriyetinin onuncu yıldönümü münasebetiyle birleşmiş krallık hükümeti namına zati devletlerine en samimi tebriklerimi takdim ile mesrurum."

Türkiyenin bu son 10 sene zarfında mümtaz reisinin idaresindeki icraatı sayesinde daima müteyazir bir refah ve saadete kavuşması samimi arzumdur."

Londrada

LONDRA, 29 (A.A.) — Reuter ajansından:

Türkiye cumhuriyetinin ilânının 10 uncu yıldönümü Türkiye sefaretinde üç gün büyük şenliklerle tes'it edilecektir. Bu şenlikler, bu nevden İngiltere'de yapılmış olan tes'itlerin en büyüğü olacaktır. Üç gün Türk bayrağı sefaret binası üzerinde dalgalanacak ve sefaret binası müddet zarfında daimi bayram halinde ziyaretçilere açık bulacaktır. Oldukça yüklü olan programın birinci kısmını telsezle Türk milli marşının neşri teşkil edecektir.

Neşriyatı Türk şarkları ve musiki şenlikleri takip edecektir. İki resmi kabul için şimdiden hazırlıklar yapılmıştır. Bunlardan biri öğleden sonra olacak ve Londradaki Türk koloniasine tahsis edilecektir. Diğer gece yapılacak ve üç yüzden fazla kimse bu resmi kabul davet edilecektir. Sefir ile zevce sefirler heyeti, kabine azamı ve muhtelif İngiliz içtimai sınıflarının liderlerini kabul edecektir.

Bu iki resmi kabulün ve bilhassa ikincisinin fevkalâde muhteşem olduğu anlaşılmaktadır.

Yakın şark isimindeki cemiyet te bir ictima tertip etmiştir. Bu ictimada Türk cumhuriyetinin muazzam eserlerinin tarihçesi yapılacaktır.

Teimes'in baş makalesi

LONDRA, 29 (A.A.) — Times gazetesi bugünkü başmakalesini Türkiye cumhuriyetinin onuncu yıldönümüne tahsis etmiştir.

Times diyor ki:

"Mustafa Kemal inkılabından beri geçen on sene, Türkiye B. M. Meclisi tarafından Gazi hakkında gösterilen itimadın tamamen yerinde olduğunu isbat etmiştir."

Gazinin şimdiki kadar yer yüzünde hiç tecrübe edilmemiş eserinde bu derece muvaffak olması hayretle karşılanacak bir hadisedir. Ve bu çok şayan dikkat şahişyet önünde hümmetle eğilmek lâzımdır. Yapılan islahat meyanda bilhassa cumhuriyet hükümetinin Türk köylüsüne hakkı olan mevkii veren tedbirler çok mühimdir. Bu tedbirler sayesinde iki bütün millet tabii servetlerinden tam manasile istifadeye başlamıştır. Cumhuriyet içtimai ve harsî sahalarında çok parlak zaferler yazmıştır. Türk kadınının vaziyetinde hasıl olan değişiklik bunun bir misalidir. Türk milleti, cumhuriyet idaresi sayesinde sulh ve emniyet emellerini fazla sile tahalük ettirmiştir.

Türk milletinin sulh fikirleri ve siyaseti Türkiye'nin ecebî devletlerle olan münasebetlerini sayan hayret bir ısrarla iyileştirmiştir. Türk — Yunan mekareneti bunun en büyük zaferidir. Türkiye cumhuriyeti bugün milletler cemiyetinin sevilen ve hürmet edilen bir uzvudur.

Türkler realist bir islahatçı, yüksek bir asker ve bir devlet adamı olan Gazi de tebcil edilecekleri şefi bulmuşlardır.

Daily Telegraph gazetesi de "Şayan dikkat 10 senenin mucizeleri," ve (Mustafa Kemal'in dehşetli yeniden bir doğuş) başlıklarında bir makale neşrederek, Türk inkılabına muvaffakiyetlerini anlatmaktadır.

Viyanada

VIYANA, 29 (A.A.) — Cumhuriyetin onuncu yıldönümüne başmakalelerini tahsis eden Avusturya gazeteleri yeni Türk devleti'nin kuran Gazinin sevk ve idare edici kuvvetinden sitayişle bahsetmekte ve Türk milletinin Gaziyi bundan dolayı tebcil ettiğini yazmaktadır. Gazeteler Türkiye'nin yenilik ve gençlik bayramını kalpten tebrik eden milletler arasında Avusturyanın Türkiye'ye an'nevî dostlukla bağlı olduğunu kaydedmektedirler.

Avusturya başvekil ve inkılabımız

VIYANA, 29 (A.A.) — Avusturya Başvekil M. Dollfus Anadolu ajansının

muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

"Türkiye cumhuriyeti bugün hakkiyle iftihar edebileceği rejiminin onuncu yılını tes'it etmektedir. Türkiye zimamdarları tarafından istihdaf edilen gayelere erişmek için enerjik bir mesai ve çetin mücadele lâzımdır. Avusturya Türkiye'nin bu modern inkişafını daima en hararetle teveccüh ve muhabbetle takip etmiştir."

Türkiyenin gayretlerinin harsî ve iktisadî müşterek mesai birliği ruhile, büyük muvaffakiyetler kazandığını büyük, bir sevinçle gördüm. Bu şaref gününde Türkiye'nin on sene zarfında yaptığı siyasi ve harsî ve iktisadî sahadaki bütün bu islahat mesaisinin, Türk milletine onun liderlerinin mühlüm oldukları yaratıcı ruha ve Türk halkının hayatîyet kudretine fevkalâde hayran olan biz Avusturyalıların da kalplerimizi doldurduğunu söylemekle bütün Avusturya halkına tercüman olduğumu zannediyorum."

Sovyet Rusyada

MOSKOVA, 29 (A.A.) — Tas ajansından:

İzvestiya gazetesi, ilk sayfasını Türkiye cumhuriyetinin onuncu yıldönümüne tahsis etmiştir. Bu sayfada Karahan, muharrirlerden Nikolouine'nin Türkiye'nin iktisadî ve harsî inkişafına ait makaleleri, bu yıldönümünün tes'idine ait hazırlıkları bildiren telgraflar vardır.

Bu gazetede bir lâvhanın fotoğrafı vardır. Bu lâvhada Sevr muahedemesi mucibince Türkiye'nin nasıl tahkim edilmiş olduğu ve milli kurtuluş harbinde sonra elde etmiş olduğu şimdiki hudutları gösterilmektedir.

İzvestiya, Rusya akademisinin, ilâh Türkiye cumhuriyetine göndermiş oldukları tebrik telgraflarının iktibas etmektedir.

Rusyanın en iyi muharrirlerinden Nikolouine, yazmış olduğu bir makalede Türkiye cumhuriyetinin muazzam icraatı hakkında zengin tafsilât vermektedir. M. Nikolouine, diyor ki:

"Artık bir emperyalist müessesili Türkiye haremler, türbeler cebnelere ait demiryolları ve ecebî postaları bulacaktır. Muharrir müstehziyane devam eder."

Gazi Hz.nin Hitabeleri

(Baş 1 inci sahifede)

larına sahip kalacağız. Milli kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız.

Bunun için bizde zaman ölçüsü, geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre düzenlenmelidir. Geçen zamana nisbetle daha çok çalışacağız. daha az zamanda daha büyük işler başaracağız.

Bunda da muvaffak olacağımızı za şüphem yoktur. Çünkü Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır, Türk milleti zekidir. Çünkü Türk milleti birlik ve beraberlikle güçlükleri yemesini bilir. Ve çünkü Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale müsbet ilimdir.

Şunu da ehemmiyetle tebarüz ettireyim ki, yüksek bir insan cemiyeti olan Türk milletinin tarihi vassı da güzel sanatları sevmek ve onda yükselmektir. Bunun içindir ki milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, birlik sanatları sevgisini ve milli birlik duygusunu mütemadiyen ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besliyoruz. Bu tedbirler Türk milletine çok yarayan bir ülkü onu bütün beşeriyete haki ki huzurun temini yolunda kendine düşen medeni vazifeyi yapmakta muvaffak olacaktır.

Büyük Türk milleti, On beş yıldan beri giriştiği iden işlerde muvaffakiyet vadeden çok sözlerini işittin. Bahıtıyarm ki bu sözlerimin hiç birinden milletimin hakkındaki itimadını sarsacak bir isabetsizliğe uğramadım.

Bugün aynı iman ve katiyetle söylüyorum ki milli ülküye tam bir bütünlükle yürümekte olan Türk milletinin büyük millet olduğunun bütün medeni âlem az zamanda bir kere daha tanıyacaktır.

Asla şüphem yoktur ki Türk lüğün unutulmuş büyük medeni vassı ve büyük medeni kabiliyeti bundan sonraki inkişafı âtinin yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi doğacaktır.

Türk milleti, Ebediyete akıp giden her on senede bu büyük millet bayramını daha büyük şerefle, saadetlerle, huzur ve refah içinde kutulmasını gönülden dilerim. Ne mutlu Türküm diyene.

yor:

"Eski Türkiye'nin bu (güzellik) leri ortadan kaybolmuştur. Çünkü artık ortada eski Türkiye yoktur. Bütün bunlar, genç Türk sayesinde..."

Diğer gazeteler de Türkiye cumhuriyetinin onuncu yıldönümüne ait makaleler, tebrik telgrafları ve Türkiye cumhuriyetinin iktisadî ve harsî hamlelerine müteallik yazılar yazmaktadır.

MOSKOVA, 29 (A.A.) — Tas ajansından:

Sovyet ulum akademisi, Türkiye cumhuriyetinin onuncu yıldönümü münasebetiyle Türkiye Maarif vekilğine bir tebrik telgraftı göndermiştir.

Berlinde

BERLİN, 28 (A.A.) — Volf Ajansından:

Tekmil Alman matbuatı müteaddit makalelerle Türk Cumhuriyeti'nin onuncu yıldönümünü hararetle karşılamakta ve enerjik islahat mesaisiyle Yeni Türkiye'yi yükseltmeğe ve dahilen kuvvetlendirmeğe ve cihandaki itibarını çoğaltmağa muvaffak olan Gazi Mustafa Kemal'in yüksek meşriyetlerini bilhassa kayıt ve işaret etmektedirler.

Gazeteler bu on sene zarfında da dostane olmakta devam eden Türk — Alman münasebatının son Alman — Türk ticaret muahedesiyle takviye edilmiş olduğunu ilâve etmektedirler.

Pariste

PARİS, 29 (A.A.) — Le Journal gazetesi Türkiye'ye tahsis ettiği bir makalede diyor ki:

"Gazi Mustafa Kemal'in ve İsmet Paşanın eserleri muazzamdır. Hazırladıkları yeni nesil büyük şeyler yapacaktır. Bu iki şefin idaresinde, Türkiye vâsi arazisini tekrar ele geçirmiş, mali istiklalini ve siyasi şerefini temin, iktisadî buhrana galebe ederek devam li bir rönnesansın şose ve şimendifer temellerini atmıştır."

"Türkiye, Yunanistanla yaptığı parla kuzlaşma ile ve akdettiği müspet misaklarla en iyi şeyi yapmış, büyük devletlere yeni bir ruh misali vermiştir. Bütün bu neticeler Cumhuriyet Halk Fırkasının ve onun liderlerinin azimkârlığı ve büyük şefler etrafında bütün milletin birleşmesi elde edilmiştir. İnkılap yapmak isteyen milletlerin Mustafa Kemal Türkiye'sinden alacağı dersler vardır."

Le Journal yeni Türkiye'nin inkişaf tarihçesini ve on yıllık muvaffakiyetlerini anlatarak makalesini bitirmektedir.

Varşovada

VARŞOVA, 28 (A.A.) — Kurjer gazetesi, Türk Cumhuriyeti'nin onuncu yıldönümünün arifesinde türkçe olarak "Yaşamın Türkiye Cumhuriyeti," başlığı altında bir makale neşrederek Türkiye'nin cihan harbinin ertesi gününden beri yaptığı ve Ankara'da halk cumhuriyetini ilânile tevessüv eden kahramanca mücadelesinin merhalelerini kayıt ve Vistule zaferiyle Pilsudskinin Lehistan'a kazandırdıklarını Gazinin Sakarya zaferinde Türkiye'ye temin etmiş olduğunu yazıyor.

Gazete iki memleketin asırlık dostluğunu halihazırdaki teşrikmesailerini ve Lehistanın Türk milleti tarafından yapılan teccüddü eseri hakkındaki hayranlığını hatırlatmaktadır. Müteaddit Leh gazeteleri, Gazi Mustafa Kemal'in fotoğraflarıyla birlikte, Türk Cumhuriyeti tarafından on sene zarfında yapılan harikulâde mesaiyi kaydeden makaleler neşretmektedirler.

Atınada

ATINA, 29 (A.A.) — Bütün gazeteler Türkiye'de cumhuriyetin on senede ki tekâmülü hakkında makaleler

Gazi Hz. Mecliste Kordiplomatığı kabul etti

(Baş 1 inci sahifede)

ridir. Çocuklarına bütün güzellikleri ve bütün büyüklükleri görmek ve aynı zamanda bütün sefaletlere acımak san'atını öğretmektedir.

"Bu inkılabın hararetili ve imanlı bir yapıcısı sıfatile dünyaya açık yürekle, hüluâ ve dostlukla bakıyorum."

"Bu heyecan ve büyük sevinç gününde size bu samimi teminatı vermemekle ki, memleketimize karşı olan hissiyatımı en iyi bir tarzda ifade etmiş oluyorum."

M. Suriç'in nutku

ANKARA, 29 (A.A.) — Bugün cumhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetiyle B. M. Meclisinde reisicumhur hazretleri tarafından kabul buyrulan heyeti süfera namına Duvayney Sovyet büyük elçisi M. Suriç tarafından irade edilen nutuk şudur:

Reisicumhur hazretleri, Nezdi devletlerinizde ve Türkiye cumhuriyeti nezdinde bulunan sefirler heyeti namına, Türkiye cumhuriyetinin

36 saat durmadan kar yağdı

PARİS, 29 (A.A.) — Mulhousea 36 saat durmadan kar yağmış, Jura ve Vosges dağlarını kaplamıştı.

Bir kar fırtınası yüzünden Dijon mintakası trenleri çok gecikmiştir. İşaretler ve teller kırılıp kopmuştu.

Lyon'a da kar yağmıştır

neşertmektedirler.

Bu cümleden olarak "Katimerini," gazetesi Türkiye Cumhuriyeti'nin askeri tanzimatı hakkında bir makale yazmakta, gelecek günler için de daha başka mevzular hakkında yazılar neşredeceğini bildirmektedir.

"Gazi Mustafa Kemal'in zaferi," serlevhası altında "Atınalka Nea" gazetesi Türk Cumhuriyeti'nin ilânı ile ilk senelerinin tarihçesini yapmaktadır.

Diğer gazeteler yarın için dost Cumhuriyetin yıldönümü için hususi birer sayfa tahsis edeceklerini bildiriyorlar.

Türkiye Sefaretinde pazar günü öğleden sonra parlak bir kabul resmi yapılacaktır. Pazar günü saat onbirde Atina Ticaret ve Sanayi Odasında bir kabul resmi yapılacak ve Türk ticaret ataşesi Halil Mitat Bey on sene içinde cumhuriyeti nyapmış olduğu işleri anlatacaktır.

Bükreşte

BÜKREŞ, 29 (A.A.) — Türkiye cumhuriyetinin yıldönümü matbuatta büyük bir alaka tevli etmiştir. İki gündübenberi Gazinin eseri hakkında çok senâkar makaleler neşreden gazeteler dünkü pazar günü bu hadiseye sayfalar tahsis etmişler, cuma günü Türkiye elçisi Hamdullah Suphi Bey'in idaresinde tertip edilen Türk akşamında müteaddit mümtaz şahsiyetler tarafından konferanslar verilmiştir.

Hamdullah Suphi Bey, diplomatik ve siyasi mahaffilerde mensup bir çok zevat ile münevverlerden mürekkep bir kalabalık huzurunda yeni Türkiye'nin terakkiyatını izah etmiştir.

BÜKREŞ, 29 (A.A.) — Anadolu ajansının Balkan hususi muhabiri bildiriyor:

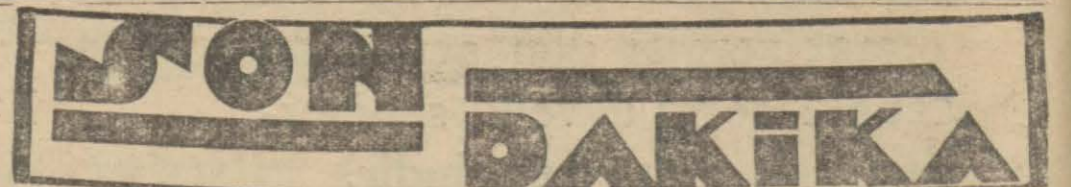
Dün akşam Karol müessesesinde (Avrupa fikiri) cemiyeti tarafından cumhuriyetimizin onuncu yıldönümü şerefini ilk ictima aktedilmiş ve bu ictimada esbak Nafia nazırı Basarya Ef. ve Bükreşin maruf hatiplerinden M. Kuza eski ve yeni Türkiye hakkında ve Tiyatro müellifi ve şair M. Viktor Estinyu ise Türk edebiyatı ve san'atine dair konferanslar vermiştir.

Gayet iyi hazırlanmış ve tevsih edilmiş olan bu konferanslar, kor diplomatığın de dahil olduğu bütün salonu hattâ ayakta dolduran kalabalık ve seçilmiş dinleyiciler tarafından Türkiye lehine nümayiş mahiyetini alan bir şekilde uzun uzadıya alkışlanmıştır.

Bu gece aynı müessesede Türk muhibbi derülfünun gençleri tarafından tertip edilen ikinci ictimada tarih profesörü M. Tiyresko, Romanyanın şimalinde ve ceunpant gelen Türk kavimlerle 1400 sene zarfında ihtilâl ve münasebetlerini ve bu münasebatın Romen cemiyeti ahlak ve âdatı, lisanı sanayii, nefisesi ve aile isimleri üzerinde tesirlerini uzun uzadıya ve büyük bir vukulla teşrih ettikten sonra büyük reisimizin nasıl bir yeni Türkiye vücuda getirdiğini anlatmış ve Gazi hazretlerinin ismi zikredilince bütün salon, reisimizin ismi uzun uzadıya ve süreklî coşkunlukla alkışlanmıştır.

Hatip konferansı bitirirken (tarih, coğrafya vaziyetleri her iki milleti inkişaf edecek bir dostluğa davet etmiştir. Ankara hariciye nazırımız Türk zimamdarlarıyla imzaladığı dostluk misakı tarihi ve ahlâki bir istinatgâha malikdir.) Dedikten sonra genç Türk cumhuriyetine ve onun banisi olan Mustafa Kemal hazretlerine refah ve saadet dilemiştir."

Yarınki pazar akşamı Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Bey tarafından radyoda 20,45 te cumhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetiyle bir hitabe irat edecektir. Gene yarın sabahleyin sefaret-hanede kolonyalı bir resmi kabul yapılacak ve ayrıca gece saat 22 de büyük ve mükellef bir süvare verilecektir.



Reisicumhur Hz. baloda

Gazi Hz. Hariciye vekilimizin kerimeleri H.ın nişan merasiminde bulundular

ANKARA, 29 (Telefonla) — Ankarapalasta Cumhuriyet Halk Fırkası tarafından verilen balo bütün ihtişamile devam ediyor. Baloya iki bin kadar davetli iştirak etmiştir. Gazi Hazretleri saat 23 te baloyu şereflendirdiler. Ve şerefli alkışlarla karşılandılar.

Hariciye vekili Tefvik Rüşti Bey'in kızı Emel Hanımla Hariciye vekâleti memurlarından Fatih Bey'in nişanları baloda Gazi hazretleri tarafından yapıldı. Reisicumhur hazretleri her iki gence böyle tarihi bir günde nişanlandıklarından dolayı ne derece mes'ut olduklarını bilmeleri lâzım geldiğini söylemiş ve onlara güzel bir istikbal temenni etmiştir.

Bursada 162 mahpus tahliye edildi

BURSA, 29 (Telefonla) — Af kanunu bugün öğleden sonra Adliye ye bildirilmiştir. Mahkûmların dosyalarının tetkikine başlanmıştır. Şim diye kadar 162 kişi tahliye edilmiştir. Tahliye yarın da devam edilecektir. Tahliye edilenler (Yaşamın Cumhuriyeti) diye bağırılmaktadır.

Edirne'de Cumhuriyet bayramı

EDİRNE, 29 (Telefonla) — Bugün saat onda mekteplerine ve mesleklerine mensup bayraklarla belediye önündeki meydanlığa toplanan 10 bin kişilik halk kültüsü Ulu Başbuğun müheyyec bir hitabesini derin vecdi şükân içinde dinledikten sonra sönmüş zannedilen içli bir volkan gibi günün bütün bir yüksek şereflerle mütenasip şekilde patlamıştır. Vali Salim Özdemir Beyle Garp hudud komandanı bir alay eş hazırlanan tribüne geçmiş, konsololarla Amerikalı iki gazete muhabirinin tebriklerini kabul etmiştir. Fırka ve Halkevi reisi Akıncı oğlu İbrahim Bey toprakalma merasimi münasebetiyle "Bizi yokluktan çıkarın ve şereflî bir hayata kavuşturun en büyük vatan çocuğuna bugün kü bayram vesilesiyle yollanacak hediyeğin vatan toprağı kadar yüksek bir kıymeti olabilir mi? Her zerresi bir kahraman kanile yoğurulmuş olan bu hediyeği toprak ancak Gazi gibi tarihi milyonda bir yarattığı eşsiz bir kahramana layıktır." demiştir. (Yaşamın Cumhuriyeti) deşetli akışlar yapmıştır. Geçit merasimi üç saat devam etmiştir. On bin kişilik halk sokakları doldurmuştur. Öğleden sonra Halkevi okuma odasının açılış merasimi yapılmıştır. Akşamda kadar 25 hatip halk kürsülerinde söz söylemiştir. Halkevinde, kız muallim mektebinde lisede, Erkek muallim mektebinde müsamere verilmiştir. Belediyede resmi balo vardır. Bütün memleket elektrik içindedir. Sokaklar fener alaylarla Cumhuriyet marşı söyleyen halk kalabalığıyla doludur.

Alpulluda tezahürat ve maç neticesi

ALPULLU, 29 (Milliyet) — Alpullu şeker fabrikası heyecanlı tezahüratla onuncu yıldönümünü kutlanmıştır. Müdür Ali Şefik Bey'in 10 senelik iktisadî tekâmül safahatını bildiren nutkundan sonra muhtelif hatipler söz söylemiş, Cumhuriyeti temsil eden mektepli kızların doldurdukları süslü bir kamyon bütün Alpullu sokaklarını dolandırmış, on önde mektepliler, hanımlar, usta, amele, memur ve âmirler bulundukları halde kurulmuş olan müteaddit tahtlar altından geçilerek geçit resmi yapılmıştır. İstanbuldan sureti mahsusada getirilen Galatasaray futbol takımı Alpullu spor birliği arasında yapılan maçta süfura karşı birle Galatasaraylılar kazanmışlardır. Birincilere muhtelif hediyeler verilmiştir. Alpullu baştan başa elektrikle donatılmıştır. Bütün halk Cumhuriyet marşı söyleyerek fener alayları yapıyor. Trakyanın her tarafında görülecek kadar büyük bir bayrak ampullerle süslenmiş olan fabrika bacasının en tepesinde dalgalanmak suretile on senelik iktisadî inkişafını ruhuna gösteriyor.

Meçhul askerin mezarına çelenk

PARİS, 29 (A.A.) — Türkiye sefiri bu sabah meçhul asker mezarına bir çelenk koymuştur.

M. Gömböş Türkiye hakkında ne diyor? Macar Başvekili Peştede

PEŞTE, 29 (A.A.) — Başvekil M. Gömböş ile Hariciye nazırı M. de Kanya, dün öğleden sonra Türk ile seyahatlerinde dönmişlerdir. Nazırlar istasyonda vatanperver teşekküller tarafından hararetle karşılanmışlardır.

PEŞTE, 29 (A.A.) — Başvekil M. Gömböş beyanatında demiştir ki: "Kardeş Türk ve Bulgar milletlerine minnettarım. Hakiki siyasi menfaatlerimiz, yalnız merkezi Avrupa meseleleriyle değil, aynı zamanda şarkı, cenubu şarkı Avrupası ve Balkanlar meseleleriyle de meşgul olmalıyız. İcaap ettirmektedir. Boğaziçi sahillerinde ve Balkan dağlarının eteğinde oturan milletlerin kardeş milletler oluşu Macaristanın menfaatleri nokta nazarından hususi bir ehemmiyeti haizdir. Oralarda yalnız kardeşçe hisler değil, Macaristanın hakiki menfaatlerinin epeyce anlaşılması olduğunu gördüm. Gazi Hazretlerle uzun mülâkatta bulduk. Bu yol, milli bir yol olarak menfaatlerimizden en uygun bir şekilde genişletilebilecektir."

Fransız ilim adamı M. Clamette öldü

PARİS, 29 (A.A.) — Pastör enstitüsü ikinci müdürü M. Clamette saat 6,30 da ölmüştür. M. Clamette Fransız ilim adamlarından büyük bir şahsiyetti. 1863 senesinde doğmuştur. Clamette 1920 senesinde Dr. Guerin'in yardımıyla "basil bilie Clamette Guerin, beg" yi bulmuştu ki bu, on beş sene mütemadi kültür neticesinde sirayeti azaltılmış ve ta ze bir uzva dahil bile olsa vereme karşı bir aşkı kıymetli olan Koch basılıdır. Bu münasebetle Lubeck faciası hatırlanmaktadır. Maamafih bu faciaya sebep olan (beg) değildir. M. Clamette ilim akademisinde azad idi.

Bulgar Kralının nutku

SOFYA 29 (A.A.) — Kral, dün Sobranyanın üçüncü alâde ictima vesvesini bir nutukla açmıştır. Kral, nutukunda bilhassa diyor ki: "Bu kabul, Bulgar milletine karşı olan sevgi ve muhabbetlerinin bir ifadesidir. Yugoslavya Kral ve Kraliçesinin Oksinograd sarayında ziyaretlerini kabul etmekte büyük bir sevinç duyduk. Diğer taraftan Bulgar hükümeti, Türkiye Başvekili ve Hariciye vekilinin, Romanya Hariciye nazırının ve Macaristan Başvekilile Hariciye nazırının ziyaretlerini kabul etmekte bahiyar olmuştur. Türkiye Başvekili ile Hariciye vekilinin ziyareti, iki milleti birbirine bağlayan sıkı dostluk bağlarını yeni bir delildir. Bu bağlar, dostluk, bitaraflık ve hakem muahedesi'nin temadisinin temdidî suretile kuvvetlendirilmiştir."

yeni terakkiler ve muvaffakiyetler elde etmek suretile inkişafa devam edeceğine kat'iyetle kani olduğumuzu arz ederim. Eminiz ki, bu terakkî neticesi olarak Türk milleti zengin tarihi mazininin ve son senelerdeki muvaffakiyetlerinin hak olarak bahsetmek

te olduğu yüksek hars ve yüksek refah seviyesine çıkacaktır.

"Reisicumhur Hazretleri, bundan sonraki muvaffakiyetler, sıhhatleri ve ifa etmekte olduğunuz fevzî mesai için kuvvet ve afiyet temin edileceğini umuyorum."

İrpan

İnkılâbın fazileti

İnkılâp kemiklemiştir. Bütün uzviyeti ilmi cihazlarla işliyor. Her hareketi yarım hazırlıyor. Ve Türk cemiyetinin bünyesindeki o sökülmez, çelimsiz zannedilen Asyaî marazlar tamamen ayıklanmıştır. Yeni iman ve yeni idrak ile düşüncesini gidisine tatbik ederek yürüyen bu cemiyet rejimin bütün faziletini kavramıştır.

Mustafa Kemal neslinin hür ve faziletli evlâtları rejimin has ve halis keşif kollarıdır.

Pek kanlı ve çok heyecanlı hâdiselerin, boğuşmaların meyvesi olan cumhuriyet anlaşılmalıdır ki Türkiye için en samimi bir davadır. Bu davanın hakkına hürmet-sizlik edenler o kan ve ateş mücadelesi arasında kanunun pençesine düşüp zindana girmişlerdir.

Salâbetle, metanetle onuncu yılına basan rejim büyük bir fazilet ve şefkat eseri göstererek büyük davasına ihanet edenleri affetmiş ve onlara cumhuriyetin hür ve şerefli havasını teneffüs etmek fırsatını vermiştir.

Türk milleti günahkârlara karşı çok rahimdir. O, kanı, şerefi ve namusu ile oymyanların çok sefil hareketlerini unutacak kadar yüksek fazilet eserleri göstermiştir.

Ve hattâ bu merhametinin, bu saffet n'in ağır neççelerini görmek talihisizliğine de uğramıştır. Buna rağmen yüksek seciyesi böyle günahkârlara en büyük fazilet dersini vermekte gecikmemiştir.

Bugün hürriyetlerine kavuşanlar arasında bu davada bizi yalnız bırakın ve hattâ davamızı yürütmek için el kaldınan bir çok insanlar da vardır.

Bugün hapishane kaplarından yeni Türkiye havasına çıkan bu insanlar milletin ne içten gelen coşkunu bir sevinçe bayram ettiğini gördükleri zaman işledikleri günahın ağırlığını, düştükleri dalaletin fecatini ve bilhassa saptıkları yolun felâketini anlamış olacaktırlar.

Artık onlar da cumhuriyetin temiz havasını bizimle beraber tenefüs ediyorlar. Bildelikler ki bu hava artık nifak ve fesat tohumlarından yıkanmıştır. Türk milleti inkılâbı bütün kabiliyeti ile gerçek etmiştir.

Onlar dünü bize hatırlatmıyarak ve kendileri de hafızalarımız bu saat ve hatalı köşesini tamamen yürüterek rejimin bir tepoda giden seyrini takip etmelidirler.

Unutmıyalım ki hiç bir inkılâp, yoluna engel olmak istiyenlere Türk rejimi kadar şefik olmamıştır. Mustafa Kemal büyük insanlara mahsus necabetle şahsını istihdaf eden hareket faillerini bile affetmesi bunun en yüksek misalidir.

Burhan CAHİT

MUVAZALAT

Şehrimizin tanınmış kürk tüccarlarından Giorgio Mandel Efendi; Avrupa seyahatinden avdet ettiğini ve beraberinde manto ve garnitür için en son model kürklerin en müntazap çeşitlerini getirdiğini muhterem müşterilerine tebisir eder. (9267)

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

28 Teşrinievvel 1933

Akşam Fıatları		Tahvilât	
İstikrarlar	99	Elektrik	---
1933 İstikrarı	95,50	Tramvay	---
Şark D. yılları	225	Tünel	---
M. Muhabbide	50,125	Rihtim	17,75
Günarıklar	7,80	Anadolu I	44,75
Sayıd mahi	6	" II	46,75
Büfâd	9,25	Mümesil	50,95
T. askeriyeye	9,50		
E S H A M			
İ. Bankası Na-	9,50	Telefon	13,--
" " Hamiline	9,55	Bomonti	19
" " Müesses	102	Terkos	26,75
Tramvay	47	Cimento	11
Anadolu Hiss	27	İttihat day.	17,50
Şir. Hariye	15	Şark day	1,10
Reji	3,85	Balya	1,85
		Şark m. oca	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	1206	Prag	15,93
Londra	675,25	Viyana	4,25
Nyuyork	69,80	Madrid	5,63
Briksel	3,38,25	Berlin	1,97,40
Milano	8,96 1-4	Belgrat	4,18
Atina	2,43,70	Zloti	34,51
Cenevre	1,16,90	Peşte	3,81
Amsterdam	2,43,70	Bükres	80,81
Sofya	65,22,50	Moskova	1083,25

NUKUT (Satış)

Kuruş	Kuruş		
10 f. Fransız	167	1 Şilîe, Av.	24,50
1 İsterlin	678	1 Pazoto	16
1 Dolar	145	1 Mark	49
20 Lir	223	1 Zloti	24,--
20 f. Belçika	117	20 Dinar	46,--
20 f. Drakim	117	1 Cernoviz	---
20 f. Levir	818	1 Altın	9,32
21 f. Kur. Çak	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	63	1 Eanknot	2,33

Ekonomi

Yerli dokumalar

On sene evvele nazaran bugünkü vaziyet

923 senesinde memleket giren pamuklu mensucat çeşitlerinin yekünü 20,500,000 kilo ve içinde ya pılan pamuklu mensucat çeşitleri ise 700,000 kilosu yerli ve 3 milyon kilosu ecebi ipliğinden olmak üzere ancak 3.700.000 kilo olduğu halde sonraki senelerde ithalât daima azalmış ve imalatımız ise bir mislinde fazla çoğalmıştır.

927 senesinde ithalât 19.300.000 ve 932 senesinde 13.432.000 kilo ve 932 senesinde imalatımız 927 senesinde 2 milyon 470 bin kilosu yerli ve 3.252.000 kilosu ecebi ipliğinden olarak 5 milyon 722 bin. 932 senesinde 2.415.000 kilosu ecebi ve 6.640.000 kilosu yerli ipliğinden olmak üzere 9.055.000 kiloya çıkarılmıştır.

Bugün mevcut tesisatla yerli pamuklarımızdan yapılmakta olan dokumalar 66 milyon kiloya bağlı olmaktadır. Hükümet tarafından kurulacak olan iki yeni ve büyük fabrika ile mevcut diğer fabrikaların bu sene içinde yapmakta oldukları çalışma ve genişleme neticesinde fabrikalarımız önümüzdeki üç sene sonunda yeniden 9 milyon kilo kadar pamuklu dokuma yapabilecek kudrete vasil olacaklardır. Bu vaziyete ve senevi vasatı 24 milyon kilo pamuklu ihtiyaçımızı olduğuna göre önümüzdeki üç sene içinde pamuklu ihtiyacımızın mühim kısmını kendi fabrikalarımızda ve yerli pamuklarımızdan yapılmış temin edilmiştir. Geri kalan kısmın da içerden temini için ayrıca tedbirler alınmaktadır.

Yerli sabunlar

923 senesinde memleket 2 milyon 675.000 kilo sabun ithal edildiği halde 932 senesi zarfındaki ithalâtımız bazı hususî çeşitler almak üzere yalnız 250.000 kilodan ibaret kalmış ve bu şüphe de bütün ihtiyacımızı tamamen kendi vesaitimiz ve yerli mallarımızla temin edecek bir dereceye çıkmıştır.

Ipekli dokumalar

923 senesinde ipekli dokumalar ihtiyacının ancak az bir kısmı memleketimizde yapıldığı halde 932 senesinde onda dokuzundan fazlası içeride yapılmıştır. 923 senesindeki ipekli dokuma ithalâtımız 17 bin kilo ve 927 senesindeki ithalâtımız 173.600 kilo olduğu halde 932 senesindeki ithalâtımız yalnız 6600 kilodan ibarettir. Buna karşı imalatımız 923 senesinde yalnız 2000 ve 927 senesinde 9300 kilo iken 932 senesinde 91.600 kiloya çıkmış ve bu çeşit imalatımız da tamamen ihtiyacı karşılayabilecek bir hale gelmiştir.

Marsilyada ihraç maddelerimiz için sergi

Marsilya konsoloshanesinde Turizm malzememiz ile ihraç maddelerimiz daimi bir surette teşhir edilme üzere bir pavyon inşası için Hariciye vekâletinden müsaade istihsal edilmiş ve bu Pavyonun inşası bitirilmiştir.

Balkanlardan üzüm ihracatı

Balkan memleketlerinden merkezi Avrupaya külliyyetli miktarda taze üzüm ihraç edilmektedir. Balkan memleketlerinden merkezi Avrupaya külliyyetli miktarda taze üzüm ihraç edilmektedir. Bulgaristandan gelen haberlere göre, aşağı yukarı her gün Bulgaristandan Almanya, Avusturya, Çekoslovakya 80,90 vagon üzüm sevkedilmektedir. Halbuki ihracat ofisi, bu sene için Türkiye için ancak 100 vagon üzüm ihraç edebileceğini ümit etmektedir. Halbuki ihracat ofisi bu sene için Türkiye için ancak 100 vagon üzüm ihraç edebileceğini ümit etmektedir.

Evvelce de yazdığımız gibi, şimdiki kadar ancak beş altı vagon üzüm ihraç edilmektedir.

Balkan memleketleri aradaki fark, mukayese edilemeyecek kadar fazladır. Bu da gösteriyor ki, Türkiye üzüm müstahşilleri üzüm ihracatı için hazırlanmamışlardır. Bunun muhtelif sebepleri vardır. Alâkadarların söyledigine bakılırsa, en mühim sebepler arasında nakliye meselesi bulunmaktadır. Geceyerlerde yazdığımız gibi, İzmirden buraya üzüm nakleden tacirler, deniz yolları idaresinden pek haklı olarak şikâyet ediyorlardı. Halbuki deniz yolları idaresi ve diğer nakliye müesseselerinin üzümleri büyük bir itina ile naklettikten başka, daha ucuz tarifeler tatbik etmesi icap eder. Bilhassa ucuz tarifeler ihracat üzümleri için tatbik edilmektedir.

Belediyede

İnkılâp müzesi

Müze aynı zamanda bir şehir kütüphanesidir

Salı günü açılma resmi yapılmış olan Beyazıt'taki İnkılâp müzesinin mevr, müstahdem kadrosu tesbit edilmiştir. İnkılâp müzesi aynı zamanda büyük bir şehir kütüphanesi mahiyetinde olacaktır. Yirmi bine yakın eseri ihtiva eden müzede Türk neşriyat ve matbuatına ait tam bir kolleksiyon da vardır.

Belediye, halkın kütüphaneden her saatte istifadesini temin etmek için kütüphanenin açılma ve kapanma saatlerini bilhassa memur ve diğer iş, güç sahiplerinin mesailerine göre tanzim edecektir.

Su tevziatı çoğalıyor

Terkos belediyyeye geçtikten sonra Belediye Taksimde bir su hazinesi yaptırması, ve yollardaki borularını da büyütüştü. Bu tesis sayesinde belediye dünden itibaren su tevziatını çoğaltmıştır.

Kadastro işleri

İstanbulda yeni kadastro teşkilâtı Eminönü, Sirkeci, Sultanahmet ve Büyükdada civarı da dahil olduğu halde henüz 17 mahallede bitirildi. Ve bu mntakalarda bu işlerle meşgul olmak üzere de birer tarla sicil muhafızlığı tesis edildi.

Büyük bir itina ile hazırlanan yeni teşkilât defterlerinin gayet mazbut bir şekilde muhafazası için büyük ve eski kasalar tedarik edilmesinin düşünülmektedir. Bütün kayıtlar bu kasalarda saklanacak, bilhassa yangın tehlikesi bertaraf edilmeye çalışılacaktır. Şimdiki halde yeni teşkilâtın faaliyete geçtiği mntakaların için 10 kadar kasa kifayet edecektir.

Hastaları ziyaret

Dün saat 13.30 da Evkaf Müdürü Niyazi Bey yanında Evkaf Mebanii-hayriye Müdürü Sait, Muhasebe Müdürü Faik, Mahlûlât Müdürü Hilmi Beyler olduğu halde Gureba hastahanesine giderek hastahane doktorları ile birlikte hastahane koşulları ziyarete edildiği ve hastalara hediye verilmiştir.

İş Bankasının Üsküdar Şubesi

Bugün Türkiye İş Bankasının Üsküdar Şubesi de sabah saat 10.30 da merasimle açılacaktır.

İzmirde aftan istifade edenler

İZMİR, 29 (A.A.) — Cumhuriyetin âfâtinde istifade için af kanununa tevfikân şehrimiz hapishanesinden ilk kafele olarak 40 mahkûm akşam tezahüratla tahliye edilmişlerdir. Mahkûmlar Yaşasın Cumhuriyet avazleriyle hapishaneden çıkmışlardır.

Spor

Tamışvar 4, Pera 0

Bugün Taksimde Beşiktaş Yunan Etnikos takımı ile karşılaşılıyor

Cuma günü Ateş Güneş takımı ile karşılaşan Tamışvar takımı dün ikinci maçını Pera kulübü ile yapmış ve bütün tahminlerin hilâfına 0 — 4 galip gelmiştir.

Yeni teşekkül eden, ilk ciddi maçını yapan Ateş Güneş karşısında birinci devrede altı gol atan Tamışvar takımı ikinci devrede Sarı Kırmızılar karşısında hiç bir şey yapamamış, buna mukabil iki de gol yemiştir. Cuma günü gördüğümüz Tamışvar takımı ile dünki takım arasında sanki büyük bir fark varmış gibiydi. İkinci devre yorulacakları beklediğimiz bu Macar profesyonelleri bilâkis dün asil oyuncuların ikinci devrede göstermişler, ve birinci devrede yapamadıkları bir tek gole rağmen ikincide dört gol atarak suretlerle kıymatlerini göstermiş oldular.

Cumhuriyet bayramı merasimi dolayısıyla herkes İstanbulda olduğu cihetle maç bir kaç yüzü geçmiyen ufak bir kalabalık karşısında yapıldı. Günün ilk müsabakasını Fenerbahçe genç takımı, komşu klüp Hilâl birinci takımı ile yaptı. Küçük Feneliler çok kombine bir oyundan sonra 2 — 4 ile maçı kazandı. İkinci oyun cuma günü Peraya 0 — 2 mağlup olan Şişli Ermeni takımı ile Moda birinci takımı arasında yapıldı. Kuvvetler arasında tevazün vardı. Daha ziyade Şişli takımının hâkimiyeti altında geçen bu maçta da Ermeniler 0 — 2 kazandı. Son maç misafir Tamışvar takımı ile Pera arasında yapıldı. Hakem Fenerbahçenin eski oyuncularından Dalga kıran nâmile maruf Hasan Kâmil Beydi. Pera tam takimle sahaya çıkmış yalnız son müdafî Dimonun sakat bulunması hasebile, bunun boşluğunu ihtiyat oyuncusu Mihâl ile doldurmuştu. Tamışvar takımı bugün yeşil dün, ve yeşil beyaz takım.

Polite

Sahte paralar

Zabıta takibatına devam ediyor

Zabıta sahte yirmi beş ve on kurşuk paraları memleketi sokan ve sürenler hakkında sıkı takibata devam ediyor.

Son günlerde yapılan tahkikat esnasında Osman ve Süleyman isimlerinde iki kişi daha zan altına alınmıştır. Bunlar kalp paraları bu rada piyasaya sürmek suretile kalpazanlara yardım etmekle maznun durlar.

Zabıta yeniden daha mühim ipuçları elde etmiştir. Tahkikat mühur telif cephelerden devam ediyor.

Saldıran köpek

Sarıyerde oturan Sütçü Bulgar Aleksandrın köpeği, sokaktan geçmekte olan Mustafa Efendi isminde bir jandarmın bacağında ısırılmıştır. Köpek bundan sonra irtekine berikine saldırmaya başlamış, fakat halk tarafından öldürülmüştür.

Başından yaralandı

Şişlide Halâskâr Gazi caddesinde oturan kapıcı Dikran merdiven de ampul takarken yere düşerek başından yaralanmıştır.

İstirahat salonunda ölüm

Beyoğlu Fransız akıl hastahanesinde tedavide bulunan 70 yaşında Tefvik Efendi, hastahanesinin istirahat salonunda otururken üzerine bir fenalık gelmiş, gözleri dönmüştür. Tefvik Efendi yere düşmüş, başının iki yerinden ve gözünden yaralanmış, ve ölmüştür.

Maarife

İzmirde yeni bir cemiyet

İzmirde (Yüksek tahsil gençlerini okutma cemiyeti) namile yeni bir hayır cemiyeti kurulmak üzere dir. Cemiyetin teşkiline önyak olanlar Cumhuriyet Halk Fırkası İzmir vilâyet heyeti azasından Benal Nevzat Hanımla İsmail Hakkı, Ahmet Enver beylerdir. Cemiyete aza kaydolunacak zenginlerimizin yardımlarile her yıl beş on genç İstanbula gönderilecek ve yüksek tahsillerini yapabilmeleri için kendilerine lâzî molan yatacak yer, yiyecek, içecek, giyecek ve harçlık temin edilecektir.

Vefalârların içtimalı

Yarım asırlık bir ilim ve irfan üssesesi olan Vefa lisesi mezunları, evvelce mevcut olan "Vefalılar Yurdu" nu ihya etmek üzere bugün saat 14 te İstanbul Halkevinde toplanacaklardır. Aralarında büyük ve kıymetli adamlar yetişmiş olan Vefalârların cumhuriyetin onuncu yıldönümünde yurtlarının ihyasına çalışmaları güzel teşebbüs olması itibarile ne kadar takdir değerşe teşebbüslerinde muvaffak olmalarını da o kadar hâşşile temenni ederiz.

Vilâyette

Ziraat sergisi açıldı

Dün vilâyet bahçesinde açılan sergi evvelki senekilerden çok güzeldir

İstanbul Vilâyeti üçüncü Ziraat sergisi dün sabah açılmıştır. Vali ve belediye reisi Muhittin Bey sahabah saat dokuzda şehrimizdeki konsololar ve ecebilerle, Patrik efen dilerin tebrikâtını kabul ettikten sonra, bu zevat ile birlikte sergi mahalline gelmiştir. Açılma merasiminde bu zevattan başka kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, vali muavini Ali Rıza, vilâyet erkânı, Ziraat müdürü Tahsin, Ziraat odası reisi Raşit Beyler ve diğer bir çok zevat bulunmuştu.

Ziraat odası reisinin nutku
Burada Ziraat odası reisi Raşit Bey şu nutku söylemiştir:

"İnsanlar arasında pek az kimselere nasip olan keşif ve ihtira gibi muvaffakiyetlerin kütle arasına intişarına neşriyat ve sergiler gibi başlıca iki faideli bir unsur olduğu inkâr edilemez. Büyük ve mukaddes cumhuriyetimizin asırlara sığınan on senelik muvaffakiyetleri arasında bu sebeple sergilere de bir mevki verilmiştir. Bilginin ancak okumak ve bilhassa görmekle temin edilebileceğine kani bulunan Ziraat odamız hedefi takiben üçüncü Ziraat sergisini bu büyük günde nazarlarınıza takdim ile bahşıyordur. Muhterem valimiz ve belediye reisimiz Muhittin Beyefendi ile çalışma arkadaşlarımızın orijinal bir iş halinde maddi ve manevi müzaheretleri sayesinde meydana gelen bu eserin şerefi sırf kendilerindedir. Yine muhterem valimizin memleketi hakiki istihşan membar olan ziraat inkişafı emrindeki mesaisi vilâyet dahilinde Ziraat odası sergilerinin canlandırılması, meyva enstitüsünün teşkili gibi maddi ve şayanı şükran eserleriyle büyük Gazi Hazretlerimize, Başvekil Paşa Hazretleri ve hükümet erkânımıza minnetlerimizi sunarken an-

cak himayesi ile meydana gelen sergimizin küşat resmini lütfen icra buyurularımı valimiz Muhittin Beyefendiden bilhassa rica ederim efendim."

Bundan sonra Vali Muhittin B. kısaca bir nutuk söyleyerek, korde layı kesmiş ve sergiyi açmıştır. Muhittin Bey, Ziraat odası reisinin nutkuna sergiyi açarken:

"— Bu eser benim değil, sizlerindir. Üçüncü sergiyi açmakla bahşıyordur ve temadisini çok arzu ve temenni ederim. Hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim" demiştir.

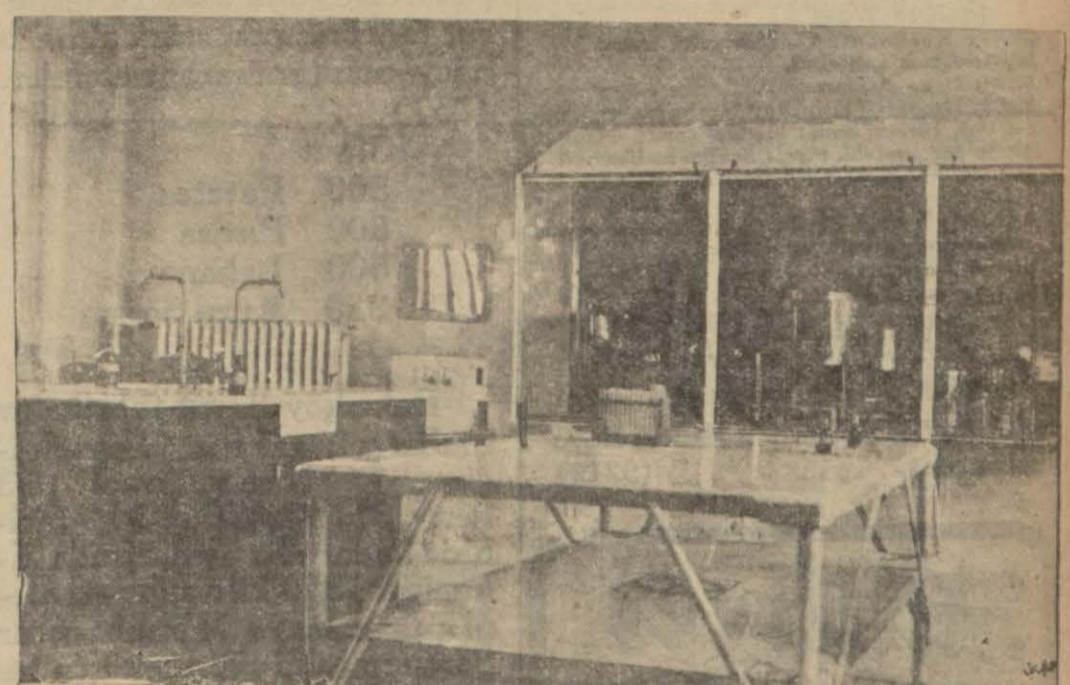
Dün sergiyi binlerce halk gezmiş ve çok beğenmiştir. Filhakika bu seneki sergi geçen senekilerden ıktır. Pavyon adedi çok olduğundan sergi için geçen seneden daha çok yer tahsis edilmiştir.

Sergiyeye ezcümle Ziraat mektebi, Yeşilköy tohum ıslah istasyonu, piliççiler, tavukçular, meyveciler, bağcılar, yaş ve kuru meyveciler, sebzeçiler ve daha bir çok firmalar iştirak etmişlerdir. Sergide ceylan, tavus, tavşan, Karacabey harasının yapıları ve Bursa konser ve fabrikasının imalatı, Bursanın, şeftalisi, ve ahududu marmalatı teşhir edilmiştir.

Sergide bu sene de nakdi mükâfat ve şeref diplomaları verilmiştir. Sergi jüri heyeti dün puvan tabiri ikmal etmiştir. Ve mükâfat kartları pavyon sahiplerine verilmiştir. Nakdi mükâfat ve şeref diplomaları sergiyi kapattıktan sonra (bu cumadan sonra) verilecektir. Sergide bilhassa İstanbul Ziraat mektebi pavyonu cidden güzeldir. Sofralık üzümler, ihracata muhtemel üzümlerle ve şaraplarla görülmeye değer. Burası kendi sınırında birinciliği almıştır. Ve şeref mükâfatını kazanmıştır.

Tohum ıslah istasyonu da keza birinciliği almıştır. Tavukçulukta Yalova Ahmet Ağa Legordan birinciliği almıştır.

Dün Kasımpaşada Deniz Gedikli mektebi ile deniz reviri de açıldı



Açılan revirin
Cumhuriyet Bayramı münasebetile dün saat 15 te Kasımpaşada Deniz Gedikli mektebinde deniz revirinin açılma merasimi ayrı yapılmıştır. Merasiminde Donanma Başhekimi operatör Miralay Rasih, Deniz kumandanı kaymakam Talât, Mektep Müdürü binbaşısı Saim, Dr. Celâl Rasim, revir başhekimi binbaşısı Rıza Beylerle revir doktorları, mektep muallim ve memurları ile Abidin Daver Bey ve diğer bir çok davetli zevat hazır bulunmuştu.

Evvelâ Kasımpaşada Divanhane binasında bulunan mektebin küşat resmi yapılmış ve merasime Gedikli mektebin müzikası ve talebinin iştirakile İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Cumhuriyet marşı, Gedikli mektebi marşı söylenmiştir. Bilâhare Gedikli mektep müdürü Saim Bey bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

"Aziz misafirler;

"On yıldan beridir her sahada gökamastrici, başdöndürücü büyük eserlerine şahit olduğumuz feyizli cumhuriyet idareminin ilim yolundaki yürüyüşlerine ilâveten deniz kuvvetlerimizin teminli teşkil eden mektebimizin irfan seviyesinin orta dereceye yükseltimesi suretile tecelli eden muvaffakiyeti de her sahada tevali eden muvaffakiyetler gibi bir lisanimnet ve şükranla alkışlar, bu açılma merasimine mektebin müdürü sıfatile rehber olmak saadetini kazandığım için çok sevinçli olduğumu söyleyen mektebi bizzat açarak bize şeref vermenizi de sizden rica ederim, aziz kumandan."

Saim Beyden sonra Deniz kumandanı Talât Bey de bir kaç söz söylemiş, Abidin Daver Bey uğurlu olmasını dileyerek mektebin kapısında korde layı kesmiştir. Mektep gezilecek istirahat edilmiş, bilâhare mektep talebesi tarafından geçit resmi yapılmıştır. Merasim esnasında İstahbul deniz kumandanı Cumhuriyet refikimizin tahrir müdürü Abidin Daver Beye de-

salonlarından biri
miştir ki:
"— Siz, Türk denizciliğinin en vefalı dostunuz. Bizleri daima seversiniz. Türk deniz ordusunun kalem sahasında daimi bir hadimi olmanız dolayısıyla mektebin küşat resmini sizin yapmanızı rica ederiz."

Abidin Daver Bey de deniz ordusunun güzide ümera ve zabitanı tarafından kendisine gösterilen bu tevaccühe teşekkür etmiştir.
Sonra sabık deniz hastahanesi olan revirin açılma merasimine gidilmiş ve burada da evvelâ Donanma Başhekimi miralay Rasih, ondan sonra Deniz kumandanı kaymakam Talât Bey bir kaç söz söyledikten sonra kordeleyi Yavuz kumandanı kaymakam Hüsnü Bey kesmiştir. Hastahane gezilmiş, davetliler, revir başhekimi Rıza Bey tarafından ihzar edilmiş olan büfeden limonata, bisküvi ve saire ile ızzat ve ikram edilmiştir.

Zabıta bayram için sıkı tedbirler aldı

Büyük bayram esnasında gece ve gündüz birçok kimseler sokakta bulunacağı ve bu yüzden bir çok evler boş kalacağı cihetle vukuu muhtemel her hangi bir yolsuzluğa karşı zabıta şiddetli tedabir almıştır.

Bayram esnasında gece, gündüz her taraf zabitanın sıkı kontrolü altında bulundurulacaktır.
Dünden itibaren bayramertesi çarşamba gününe kadar bilûmum zabıta memurlarının mezuhiyetleri kaldırılmıştır. Bütün memurlar ve zife başında bulunacaklardır.

Zabıta memurlarına bekçilerin de yardım etmesi lüzumu bildirilmiştir.

RADYO

Bugünkü program

ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Orkestra. 18,45: Alaturka saz. 20: Ajans haberleri.
VARŞOVA, 1411 m.
17: Madam Ada Horaka tarafından taganni. 17,15: Piyano konseri. 17,45: Ders. 18: Solist konser (tagannili). 18,55: Musahabe. 21,05: "Lili", isimli üç perdeli operet. 23,45: Dans musikisi. 24: Musahabe. 24,10: Dans.
BUDAPESTE, 550 m.
18: Konferans. 18,35: Budapeşte musikî orkestrasının konseri. 19,35: Almanca ders. 20,05: Plak. 21,05: Neşeli şerhler. 21,35: Bestekar Volkmanın öldüğünün 50 inci yılı münasebetile kendi eserlerinden konser ve hakkında hitabe. 23,05: Son haberler. 23,25: Sigar ve caz musikisi.
VİYANA, 518 m.
15,30: Şarkılar ile hafif havalar. 19,10: Konferans. — Musahabe. 20: Avusturya halk şarkıları ve musikisi. 21: Orkestra (senfonik). 23,45 Plak.
MILANO - TORİNO - FLORANSA
16,15: Balşayka konseri. 19,45: Haberler. — Plak. 20,15: Ecebi lisanile neşriyat. 22,20: Tiyatro. 22,50: Oda musikisi. 23,35: Dans plâkları.
PARİS, 488 m.
20,10: Slav balletleri. 20,45: Muhtelif. 22: Konser. — Ecebi lisanile neşriyat.
ROMA, 441 m.
15,20: Taganni — Ecebi lisanile haberler. 21,35: "Halifenin kanburu" isimli opera. 23,35 Hafif musikî.
BÜKREŞ, 394 m.
18: Konser (Radyo orkestrası). 19,20: Taganni. — Georg Stefano tarafından. 19,45: Haberler. — Plak. 20,15: Ecebi lisanile neşriyat. 21,05 Piyano konseri (Haydan, Mozart, Rast). 21,50 Aleksis tarafından taganni (Verdi). 22,20: kuintet konser "Brahms". 23: Konser nakli

İkinci gün: Pazartesi

Birinci kısım:

(Saat 12 — 14)
12: İstiklâl Marşı.
12,04: Cumhuriyetin Onuncu Yılı Marşı (Mek-tepliler tarafından koral).
12,15: Şiir, Destan: Cumhuriyet Destanı (Besim Atalay).
12,58: Halk türkülleri (plâkla): Yürük Ali Efe türküsü, Aydın Türküsü, Erzurum türküsü, Güzel İzmir.
12,39: Dans plâkları.
12,55: Konferans: Cumhuriyette milli talim ve terbiye.
13,15: Halk türkülleri (plâkla): Manisa zeybeği, Eski yürük kızı, Kadın kuyusu, Niğde havası.
Ajans haberleri.
13,45: Cumhuriyetin onuncu yılı marşı (mek-tepliler tarafından koral).
13,56: İstiklâl Marşı.
İkinci kısım:
(Saat 18 — 21.30)
18: İstiklâl Marşı (Cumhuriyaseti filârmonik orkestrası tarafından).
18,05: Cumhuriyetin Onuncu Yılı Marşı (Cumhuriyaseti filârmonik orkestrası ve M. M. M. talebe koralı tarafından).
18,10: Konser: (Cumhuriyaseti filârmonik orkestrası tarafından), Marşeyez, Uvertür Kozomun (Şuber), Fantazi Faut "Guno", Oriental (Albentiz), Potpuri Kleklo "Lehar", Guru Marşı "Zeki Bey", Marş (Zeki Bey).
19,17: Konferans: Hukukta inkilâp.
19,33: Halk türkülleri: (Saz heyeti tarafından), Anadolu sen güzelisin, Dağların sümbülü var, Sever türküsü, Bugün ayın onudur.
19,53: Şiirler, Destanlar: Büyük gün (Kemalettin Kâmi), Zafer "Kemalettin Kâmi", Cumhuriyet destanı (Kâzım Nami), Sakarya türküsü "Konya Mehmet Ali", Cumhuriyet gençliği (Behçet Kemal), Türkük destanı "Maraslı Enat".
20,10: Konferans: Cumhuriyette Adliye, Dahiliye.
20,31: Konser: "Cumhuriyaseti filârmonik orkestrası tarafından". Senfoni Eroik (Bethoven), Mustafa Kemal Marşı "Zeki Bey".
Üçüncü kısım:
(Saat 22 — 24)
22: Konferans: Cumhuriyette nafia.
22,31: Ajans haberleri.
22,37: Dans plâkları.
23,03: Konser: (Edip Bey tarafından viyolonsel ile), Birinci Sonat Mendelssohn.
23,40: Bir perdelik piyes: Şer'îye mahkemesi — İbni İzzet Ahmet Nuri (Ankara Halkinden nakledilecek).
24,05: 31 Birinci Teşrin. Salt gün ve gecesinin radyo programının okunması.
24,15: Cumhuriyetin Onuncu Yılı Marşı.
24,18: İstiklâl Marşı.

BİR MUHASİP

aranmaktadır. İstanbul'da Asma altında 54 numeroda Hulûsi Bey'e müracaat. (9219) 7989

Milliyet

ASIRIN UMDESİ "MILLİYET" TİR.

ABONE ÜCRETLERİ:

Türkiye için		Haric için	
L. K.	L. K.	L. K.	L. K.
3 aylığı	4 — 8 —	6 — 12 —	8 — 14 —
6 aylığı	7 50 — 14 —	12 — 20 —	14 — 28 —

Gelen evrak geri verilmez. — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaaya ait işler için müddiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava bulutlu ve fısıllar yağmurlu olarak devam edecektir. — Dün hava tazyiki 761 milimetre, sıcaklık en çok 21, en az 11 derece idi.

Güzel San'atlar Akademisi

Müdüriyetinden:

Cumhuriyetin Onuncu yıl dönümü münasebetiyle 31-10-933 salı saat 21 de Akademiye mensup bilim um zevatla talebe velileri için Akademi talebesi tarafından fevkalâde bir eğlenti ve şenlik tertip olunmuştur. Teşrif buyuracak zevatın davetiye kartlarını almak üzere Akademiye müracaatları rica olunur. (5940) 7984

İstanbul ithalât Gümrüğü

Müdürlüğünden:

İstanbul İthalât Gümrüğü dairesindeki kalem odalarına vaz' iktiza eden sobalar ve buna müteferri boru ve sair Levazımatı ve sobaların iktiza eden tamiyatı bilmünakasa yapılacaktır. Talip olanlar Teşrinisaninin 13 üncü gününe müsadif pazartesi günü saat on dörtte mezkûr Gümrük müdüriyetindeki komisyona müracaatları. (5853) 7873

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Eskişehir Deposu kömür tahmil ve tahliyesi işinin kapalı zarfla münakasası 13-11-933 pazartesi günü saat 15 te Ankara İdare merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Eskişehir veznelerinde birer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (5824) 7839

Askeri fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut fabrikaları muhafız takımı efradı için 1 Kânunu evvel 933 den 31 Mayıs 934 arihine kadar altı ay zarfında alınacak 8000 kilo ekme aleni münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek için her pazartesi ve Perşembe günleri ve münakasaya girmek üzere 6-11-933 pazartesi günü saat 14 te Barut fabrikalarında satın alma komisyonuna müracaat eylemeli. (358) (5623) 7559

Bakırköy barut fabrikaları muhafız takımı efradı için 1 Kânunu evvel 933 tarihinden 31 Mayıs 934 tarihine kadar altı ay zarfında alınacak aşâğıda yazılı dört kalem yeşil sebze aleni münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek için her Pazartesi ve Perşembe günleri ve münakasaya girmek isteyenler 6-11-933 pazartesi günü saat 14 te Barut fabrikasında satın alma komisyonuna müracaat etsinler. (357) (5622) 7560

800	Patates
500	Pırasa
500	Lahana
350	Kuru Soğan

7558

Bakırköy Barut fabrikaları muhafız takımı efradı için 1 Kânunuevvel 933 den 31 Mayıs 934 tarihine kadar altı ay zarfında alınacak 1300 kilo sığır eti aleni münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek için her Pazartesi ve Perşembe günleri ve münakasaya girmek üzere 6-11-933 pazartesi günü saat 14 te Barut fabrikalarında satın alma komisyonuna müracaat eylemeli. (359) (5624) 7560

FARUKİ

Kolonyası

Türkiyenin birinci Kolonyasıdır. (8396) 7986

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satılma kom. ilânları

Merkez Kumandanlığımıza bağlı kıtaat ve müessesat için 109 ton kok kömürü 22 - 11 - 933 Çarşamba günü saat 15 te aleni münakasa ile alınacaktır. Şartnamesini her gün komisyonunda görülebilir. Taliplerin belli saatte teminatlarla Merkez Satılma komisyonuna gelmeleri. (493) (5949)

Merkeze bağlı kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 390 ton kripile ve 191 ton Lâvamarin kömürleri 22 - 11 - 933 Çarşamba günü saat 14 te kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklarin her gün ve taliplerin belli saatinden evvel teklif mektupları ile Tophane Merkez Kumandanlığı Satılma Komisyonuna gelmeleri. (492) (5950)

Profesör Dr. Raşit Tahsin

İki aydan beri Anadoludaki tetkikat ve Milli Tıp kongresinden avdet etmiştir. Cumartesi, çarşamba günleri saat 9 - 12 ye kadar Divanyolunda Dr Hafız Cemal Beyin 118. numaralı kabinesinde, cuma ve salı günlerinde maada günlerde saat 14 - 18 e kadar Kadıköyünde Altyolagzi civarında Bayramyeri sokak No. 23 te hastaları nı kabul ve tedavi edecektir. 8027

Deniz Yolları İşletmesi ACENTALARI:

Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362
Sirkeci Mühürdar zade han Tel. 22740

Karadeniz hattı aralık Postası

Dumlupınar vapuru 31 Birinci Teşrin Salı 18 de Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Ordu, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, ve Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten Sürmene'ye uğrar. (5952)

İzmir Sür'at Postası

İzmir vapuru 31 Birinci Teşrin Salı 11 de İzmir'e kalkacaktır. Pire ve İskenderiye'ye bu salı, posta yoktur. (5953) 7986

HENRİ GARAT ve MEG LEMONNIER

şimdiye kadar yaptıkları en güzel film

SAHTE FAHİŞE
Perşembe matinelere itibaren
İPEK SİNEMASINDA

Bugün matinelere itibaren

MELEK Sinemasında

Zevkine doyum olmayan, görmesi insana ilâhi bir heyecan veren

DELİ GÖNÜL

misilsiz şaheserini takdim edecektir. Baş rollerde:

MARIE BELL - JEAN MURAT

Bu kadar zevkli ve güzel bir film görülmemiştir. Sabahları saat 11 de tenzilât matinelere vardır. (9236)

ELHAMİYA SİNEMASI

Cumhuriyet bayramı şerefine büyük program

Vatandaş
Silâh başına

emsalsiz bir aşk ve kahramanlık filmi. Müessesileri:
LUİS TRENKER - VİLMA
BANKY - VARKONİ 2266
Zengin ilâveler

HANDA - DRAMALIS - PRINEAS
Yunan operet heyetinin temsilcileri
FRANSIZ TİYATROSUNDA

muvaffakiyetle devam ediyor
Bugün birinci matine saat 14,30 da
REVE DE VAILSE
ikinci matine saat 17,30 da
KOKOTTA ME TOUS MENEKEDS
Akşam saat 21,30 da
THEATRİNES
Yarıncı salı akşamı ilk defa olarak
MODİSTROULES

Dr. A. KUTİEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33
(7971) 6997

ELEKTRİK ŞİRKETİNİN

Taksimdeki

DAİMÎ SERGİSİNİ

Ziyaret Ediniz

ELEKTRİĞİN

Konforu Nasıl Temin Ettiğini

GÖRÜRSÜNÜZ

GİRMEK SERBESTTİR

8012

ANADOLU

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vaki! Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir. Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları lâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirkettir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçea acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin ve bankalarının sigortalalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 6983

Milliyet'in edebî romanı: 27



KIR ÇİÇEĞİ

(İnkılâp Romanı)

Fakat gündüz hiç yüzünü görmediğim bu memur birdenbire beni bıraktı. Karıya koştu.

Serbest kalmak kendimi müdafaa edecek bir şey aradım, bir şey yoktu. Büyük kulplu şişelerden birini yakaladım.

Fakat buna hacet kalmadı. Çünkü memur kapıyı çektii ve karanlıkta kayboldu. O kadar korkmuşum ki artık yatamadım. Kapıyı bağlamak hatırıma geldi, ip bula madım. Önüne eşyama yığılmak istedim, halbuki dışarıya açılıyordu.

Her ihtimale karşı uyumadan oturmağa karar verdim.

Ömrümde ilk defa böyle bir hareketle karşılaşmıştım.

Bu adam kimdi, hangi millettendi anlayamadım. Bir kelime söylemeden üstüme saldırmıştı.

Tren çok karanlıklar içinde koşuyor. Saat kaç bilmiyorum. Gündüz gelip konuşan memur ne iyi adamdı.

Gözüm kapıda, kulaklarım herhangi bir gayritabiî seste, battaniyeme sarılmış sersem ve yorgun

sabaha kadar bekledim.

Gün ne güzel ağartıyordu. Sisli ve nemli topraklar yavaş yavaş rengini veriyor. Kül Gök kursunleşmiş bir su gibi donuk ve bulanık.

Üşümeğe başladım. Battaniyeye biraz daha sarıldım.

Bu battaniye, şimdiye kadar bana verilen battaniyelerin üçüncüsü, ilk defa bana Müfettiş Hilmi Bey o güzel kokulu battaniyesini vermişti. Onu Sivasta Ermeni baskınında kaybettim.

Sonra eytanhanede bir battaniye verdiler. O da Dedeağaçta kaldı. İshallah bu elimden gitmez.

Sandıkta durmaktan servî kokusu sinen bu battaniye bana bir ana sıcaklığı veriyor.

Ortalık ağardı. Güneş göründü. Ve trende ayak hareketleri baş-

ladı.

Artık içime emniyet geldi. Gözlerim uykusuzluktan kapanıyor. Trenin sarıntısı âdeta tatlı geliyor du. Dalmışım.

Gözlerimi açtığı zaman bir istasyondaydık, ve güneş çok yükselmişti.

Türk polisleri ve askerlerini gözüme ilişti. Yerimden fırladım. Onları doya doya seyretmek için pencereyi açtım.

Oh ne güzel Türkçe konuşuyorlardı. İstasyonun üstünde kocaman bir bayrak.

Altındaki levhada (Çatalca) yazılı.

Yerde dolaşan iyi memur beni görünce güldü:

— İki buçuk saat sonra İstanbuldayız. Dedi. Az kaldı artık! Geceki vak'ayı anlatmak istedim.

Fakat düşündüm ki artık gece

yoktur. Üç saat sonra İstanbuldayız ve gündüz nasıl olsa tehlike yoktur. aten o memuru bir daha görmek kismet olmadı.

Şimdi şikâyet edecek olsam belki bütün memurları önümden geçireceker, bu mıydı, o mıydı, diye onları bana değil, beni onlara yeneden teşhir edecekler.

Vaz geçtim.

Hava çok güzel.

Tren kalktı.

Artık hazırlanmıştım. Halime Hanımın ipeklî, kısa etekli yeldir-mesi bana çok iyi geliyordu.

Saçlarımı iki yana taradım.

O kadar sık saçlarım var ki tarak güç işliyor.

Eytamhanenin verdiği ökçesiz iskarpinlerin birini Gümülçünede Halime Hanımın köpeği parçalamıştı. Büyük Hanım şimdi ayaklarında Büyük Hanımın aldığı yük-

sek ökçeli iskarpin kullanıyorum. Bunlar zaten herkesin uzun dediği boyumu biraz daha uzattı.

Bilmem neden. On altı yaşına yeni girdim fakat herkes boyuma bakıp beni daha fazla tahmin ediyor.

İyi memur kapıdan başımı uzattı.

— Yeşilköye geliyoruz. Biletinizi pasaportunuzu alın küçük hanım. Ne iyi, ne kadar nazik adam.

Bilet, pasaportu İlmî Beyin verdiği büyük zarfa koydum. Gözüme alırken ilismemişti. Zarfın içinde tavsiye mektubu ile beraber on lira da Türk parası vardı.

Dünyada ne ince ruhlu, ne anlayışlı insanlar var. Fakat ne ahlaksız, ne kötü ruhlu insanlar da var. Bunları anlamak hele benim gibi tecrübesiz, kimsesiz, baskırsız bir kız için ne müşkül.

(Bitmedi)

İstanbul, Ankara ve memleketin her tarafında bayram nasıl geçiyor?

(Baş 1 inci sayıfede)

kalabalıktan dolayı sabah saat 9 dan ikiye kadar işlememiştir.

Duvarlarda asılı afişlerde, varşadan karşıya gerilen bez reklâmlarda bir çok vecizeler göze çarpıyordu. Bunlar meydanında: "Hakimiyet milletindir, durmıyalım düşeriz, mekteplerde seni nasara yensuru'dan, karabaş tecvitten kurtaran Cumhuriyetçiler, Türk ordusu milletini özürdür, Yeni Türkiye Devleti, millet ve hükümetin birbirini tamamlıyan bütünlüğüdür, kendine güven, millete inan, vecizeleri vardı. Duvarlarda asılı reklâm afişlerinde on yılda muhtelif sahalarda yaptığımız inkılabın resimleri, rakamlı izahları okunuyordu. Havadan atılan renkli kâğıtlarda türlü türlü vecizeler vardı.

Halk bayramı candan, ta içinden gelen bir heyecan ve saygı ile kutluyordu. Şehirde akisleri göğe çıkan bir neşe ve sevinç vardı. Sabah erkenden Beyazıt meydanına giden kıtaat, mektepliler, halk, herkes, herkes Cumhuriyet marşını söylüyordu. İstanbul ufukları, İstanbulluların neşesi, çalgınlığı, şarkısı ile gece gündüz çınadı.

Gazeteler

Dünkü günün en büyük hususiyetlerinden biri de halkın gazetelere adeta kapışırcaına rağbet göstermesidir. Cumhuriyet Bayramı şerefine tabii hacimlerinden beş misli büyüklükte çıkan gazeteler daha öğle olmadan halk tarafından kapışılmış ve bitmiştir. Halbuki dün gazeteler mutad adetlerinden daha çok fazla basılmışlardır.

Vilayette

Dün sabahleyin saat 9 da Vali ve eBlediye Reisi Muhittin Bey Vilayet makamında şehrimizdeki konsolosların tebrikatını kabul etmiştir. Resmî-kabul yarım saat kadar sürmüştür.

Konsolosların tebrikatını müteakip, vilayette, İstiklâl madalyası taliki merasimi yapılmıştır. Üsküdar Halk Tramvayları Şirketi Müdürü Necmettin Sahir Bey'e Vali Muhittin Bey tarafından İstiklâl madalyası talik edilmiş ve tebrik olunmuştur.

Vilayetteki merasimden sonra Vali Bey Beyazıt meydanına gelmiştir.

Geçit resminden evvel

Cumhuriyet Bayramı münasebetile tertip edilen büyük geçit resmi dün çok parlak bir şekilde yapıldı. Geçit resmi 30 bine yakın asker, mektepliler, csnaf cemiyetleri ve sair teşekilleriştir. Geçit resminin başlatıldığı Üniversite meydanı ve civarı hıncahınç dolmuştu. Bütün bu meydana geçit resmini seyretmek için gelen halkın adedi (150) binden fazla tahmin edilebilir. Halkın aklının bir ucu Vezneceilerde, diğer ucu belediye önünde idi. Geçit resmine bir fırka asker, 90 mektep, yüz kadar esnaf cemiyeti iştirak etmişti.

Saat onda Vali ve eBlediye Reisi Muhittin Bey, Üçüncü Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa Üniversite bahçesine geldiler. Geçide iştirak edecek kıtaat, mektepler burada yer almışlardı. Vali Bey ve kumandan paşa birer birer kıtaattı, mektepleri teftiş ettiler. Vali Bey askere:

— Bayramınız kutlu olsun, diyor, asker de bilmükabele:

— Kutlu olsun, diye cevap veriyordu. Vali Bey aynı surette bütün mektepleri tebrik ediyor, mektepler için de:

— Kutlu olsun, teşekkür ederiz! diye mübaleke ediyorlardı.

Kadıköy kız orta mektebi teftiş edilirken, hanım kızların kırmızı ve yeşil çarşaf giydiği Şükrü Naili Paşanın nazardikkatini celbetti. Gülercek:

— Bunları asker yapmalı, dedi.

Üniversite bahçesinde, kıtaattın, mekteplerin, polis ve itfaiyenin teftiş bittikten sonra Süleymaniye'de toplanmış olan esnaf cemiyetleri teftiş edildi.

Saat on buçuk olmuş, teftiş bitmişti.

Gazi nutuk söylerken

Bu esnada Üniversite önünde vücutta getirilen radyo tesisatı bütün meydanı cmlattı:

— Alo, alo...

Reisicumhur Hazretleri, Ankaradaki tarihi nutuklarında başlamışlardı. Bir dakika sonra radyo nutku nakletmeğe başladı. Beyazıt meydanında toplanan 150 bin vatandaş birden olduğu yerde durdu. Kimse nefes almıyordu.

Gazi Hazretlerinin nutukları çeyrek saat devam etti. Saat on birde on vardı. Nutuk bitti. Şiddetli bir alkış tutan ortalığı sarsıyordu. Herkes:

— Yaşa, varol... diye bağırıyordu.

Müteakiben Üniversite meydanında, Vali Beyin nutuk söyleyeceği kürsüsünün karşısında bütün asker, mektepler ve sehi rızıkçıları toplandılar.

Kolordu erkânıharbiyesi tarafından verilen işaret üzerine bütün müzıklar hep birden İstiklâl marşını çalmaya başladılar. Marş resmîsalâhat vâzietinde dinlendi. On bando muzıktan hep birden çaldıkları İstiklâl marşı bittikten sonra Üniversitenin çıkışı önünde yerleşmiş olan üç bin üniversite talebesi hep bir rağızdan İstiklâl marşını söylediler.

Saat on bir çeyrek geçiyordu. Vali Bey nutkunu irat için kürsüye çıktı. Radyo bu nutku Beyazıt'ta ta iş meydanına kadar ilettiler.

Vali Beyin nutku

Muhittin Beyin söylediği nutuk şudur:

"Vatandaşlar, hemşehriler;

"Sevinizin, gülünüz, eğleniniz! halkınızdır. Bu ferahlıkta dünün intikamı, bugünün şükranı ve yarının ümidi var. Bayramımız, manasız bir görenek bayramı değildir. Bayram için bayram yapıyoruz. İstiklâl görmüş bir vatanın, inkâr edilmiş bir millet, tez il edilmiş asil bir tarihin kurtuluşunu yükseltesini ve ilerlemesini selâmlıyoruz; esiz ve örneksiz kurtarcısını saygı ediyoruz. Bu bizim öz bayramımız



1 — Vali Muhittin Bey nutuk söylüyor. 2 — Geçit resminde bir piyade kıtaası, 3, 4 — Dünkü tezahüratı seyreden halkın tehalükü, 5 — Reklam otomobillerinden biri, 6 Şehrimizi süsleyen zarif taklardan biri.

her bayramdan üstün bayramımız, karınlıktan sonra gelen aydınlık gibi en aydınlık bayram, Cumhuriyet Bayramı!.. Bu manada başka bir bayramımız varmıydı? Yoktu değil mi, vatandaşlar (yoktu sesleri)? Sevinelim. Bugün bir milletiz, hürüz ve meş'uduz. Ne mutlu bize..

"Dünyayı saran ve sarsan geçim darlığı keyfimizi kederlendiremez. Bunun rejimle alakası yoktur. Zaten hakiki saadet basit ve emelsiz bir refahata, suursuz bir görenek ihtiyacının taminesinde değil, fakat terakkide, fakat üstünlükte, bir kelime ile ölküdedir. Ve her gün daha ilerleyiz. Bu uğurdaki feragat ve fedakârlık bize mahrumiyetin ıstırası gill gelmez. Faziletin şevk ve neşesi, büyük milletimize yakışan güngörüşlüğün asil çehresidir. Gelecek Cumhuriyet Bayramlarımızın bizi daha iyi ve daha güzel vaziyetlere bulacağına muhakkaktır. Bayramımızın İstanbulda yarattığını görmek ve büyük vatanında öğrenmekle mağrur olduğumuz eşsiz sevinç ve heyecan manzarası Türk vatandaşının saadeti böyle anladığına en açık delildir. Yüreklerimizin bu mukaddes ateşi için sevinmeliyiz..

"On yıldan beri kutuladığımız Cumhuriyet Bayramlarımız, sırasile bizi on yıl mesut ettiği için, Cumhuriyetimizin artık bu kadar gürbüzlüğü çayına girdiğini gördüğümüz için, ve bizim sonrakı nesillerin hep bu güzel günleri göreceklere sonsuz imanla kanaat getiridğimiz için bu bayramımız geçmiş eşlerinden büyüktür. On kere büyük, yüz kere büyük. Hem geçmiş, hem gelecek bugünü kışkırtıyor. Katil ölümünden kurtardığı için mazi, bütün refah ve saadeti doğuracağı için ta bugüne gıpta içinde... İşte aziz vatandaşlarımızın bugünü size üç zamanın bayramı diye kutluyorum.

"Cumhuriyet idaresinin feyzi bizim varlığını aşmış bütün dünyanın hayranlığı üzerimizdedir. Bu bayram yalnız bizim bayramımız değildir. Mazlûm ve bahtsız milletlerin de bayramıdır. Milli ıstıraplarının tesellisini bizim muvaffakiyetimizde arıyorlar. Bizim on senedir hakikat ve hayat olan bayramımız onlar için bir hasret, bir örnek oldu. Övünelim ve sevinelim vatandaşlar.

"Bu sevinç ve saadet heyecan içinde unutmayacağımız iki nokta var: Biri her vesile ile anmayı ve manevi huzurlarında eğilmeyi şerefleri bir vazife bildiğimiz büyük davanın aziz ezizleri, öteki bugünü, varlığını, saadeti-mizi her şeyimizi yaratan, kuran ve yürüten Büyük Gazi'nin gösterdiği yola sadakatle gitmek ve kendisine layık bir Türk olmak. Ondan sonra gene sevinelim, gülelim, eğlenelim. Bayramımız kutlu olsun hanımlar, efendiler.."

150 bin kişi on yılın marşını söyledi

Vali Beyin nutku alkışlandı. Sonra meydana bulunan bütün mektepler, asker, ve halk hep bir ağızdan Cumhuriyet marşını söylemeye başladılar. 150 bin kişinin söylediği marş görülecek, duyulacak bir manzara arz ediyordu.

Geçit resmi

Müteakiben Vali ve Belediye Reisi Muhittin Bey, Kolordu Kumandanı Şükrü Naili Paşa dış meydanında, Üniversitenin büyük kapısı önündeki tribüne seldiler. Saat on bir çeyrek geçiyordu. Tribünde herkes yerini al-

mıştı. Beyazıt meydanı gittikçe daha kesif bir kalabalıkla doluyordu. Tribün her senekinden daha geniş yapıldığı halde gene hıncahınç dolmuştu. Bir çok davetiler ayakta kalmıştı. Burada validen, Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşadan başka şehrimizdeki ecebî konsolosları, Harp Akademisi kumandanı Fuat, İzmir müstahkem mevki kumandanı Hüseyin, Fırka kumandanı Galip, Harbiye Mektebi kumandanı İzzet, Merkez Kuzumandanı Fahri Paşalarla Harp Filosu kumandanı miralay Şükrü ve Denizharp Akademisi Müdürü miralay Fahri Beylerle vilayet, adliye, belediye erkânı Şehir Meclisi azaları, mali müesseseler ve bankalar müdürleri, gazeteciler ve daha bir ço kzevat vardı.

Geçit resmi başlıyordu. Bir mızık ses duyuldu. Bütün başlar sola çevrildi, ses gelen tarafa bakıyordu. Harbiye mektebi bando mızıkası geldi, tribünün önünde durdu. Marş çalmaya devam ediyordu. Biraz sonra harbiye talebesinin ilk mangası göründü. Genç zabıt namzetleri çok muntazam bir yürüyüşle geçiyorlardı. Şiddetle alkışlandılar. Harbiye mektebini, askerî tıbbiye, deniz lisesi talebesi, deniz gedikli talebesi takip etti. Bundan sonra çok güzel yürüyüşle bahriye efradı geçti. Bunu Kuleli ve Maltepe askerî mekteplerini talebesi takip etti.

Askerî mekteplerden sonra ordu geçmeğe başladı. Tunç yüzlü kahraman Mehmetçikler birer heykel gibi mühip geçiyorlar, geçiyorlardı. Piyade kıtaattın, makineli tüfek, süvari, topçu kıtaları takip etti.

Bundan sonra harp malûlleri geçtiler. Fırka vilayet idare heyeti reisi Cevdet Kerim Bey harp malûllerinin arasında görünüyor. Bundan sonra şehir bandosu çalarak geçti. Polis müfrezesi bunu takip etti. Sonra itfaiye geçti ve çok takdir edildi.

Müteakiben Milli Türk Talebe Birliği geçti. Talebe Birliği kız ve erkek 3 binden fazla kalabalık, canlı bir kütle halinde resmîgeçide iştirak etmişti. Üniversite talebesini Maarif Cemiyetinin idaresindeki Talebe yurdu, hastabakıcılık mektebi takip etti. Hastabakıcı talebesi arasında Şehir Meclisi azasından Safiye Hüseyin Hanım görüldü. Bundan sonra liseler ve orta mektepler geçtiler. İstanbul kız mektebi, Erenköy kız lisesi, İstanbul kız lisesi, Kandilli kız lisesi, Galatasaray lisesi, İstanbul lisesi, Ka) lisesi, Kadıköy lisesi, Pertevniyal lisesi, Vefa lisesi geçtiler. Vefa lisesi ve kız Ameliyath mektebi izcilerle beraber geçtiler. Bundan sonra Darüşşafaka lisesi muntazam yürüyüşle geçtiler, çok alkışlandılar. Darüşşafaka bayrağı üzerinde mektebin tesis tarihi olan 1873 tarihi görülmüştü. Bundan sonra Feziyatı, İstiklâl, Şişli terakkî, Cumhuriyet orta, Çamlıca kız orta, Kadıköy kız orta, İstanbul kız orta, Selçukhatun kız sanatlar, Üsküdar kız orta, Davutpaşa, Gazi Osmanpaşa, Gelenbevi, erkek Sanat, Terzilik, Üsküdar erkek) orta, Şemsimekâtîp, Halkimiyetmillsi şehir yatı mektepleri geçtiler.

Saat yarımı geçiyordu. Tribündeki davetilere limonata ve bisküvi ikram edildi. Geçit resmi devam ediyordu. Bazı spor klüpleri spor elbiselerle geçtiler. Bu seneki geçit resminin hususiyetlerinden biri de şehrimizdeki l

tün ecebî ve ekaliyet mekteplerinin de iştirak etmesi idi. Bu meyanda İngiliz kız koleji, Zapoyn Rum lisesi, Fenner Rum lisesi, Ketro Nogayan lisesi, Zografyon lisesi, Asepan kız lisesi, Alman lisesi ve ticaret mektebi, Üsküdar ve Amerikan koleji vardı. Alman lisesi muntazam yürüyüşleri ve yeknesak elbiselerle bilhassa nazardikkati celbediyordu.

Mekteplerden sonra cemiyetler geçmeğe başladı. Himayietfal ço kzarif bir timsal yaptırılmıştı. Bir otomobil üzerinde büyük bir rsüt şişesi ve kundakta süt için bir çocuk görülmüştü. Bundan sonra tayyare timsali geçti. Vecizeleri havi küçük kâğıtlar atıyordu. Milli Tasarruf ve İktisat Cemiyeti, Sanayi Birliği bunları takip etti. Sanayi Birliğinin levhasında on senede vücutta getirile nfabrikaların miktarı yazılı idi. 1923 te 140 fabrikamız varken 1933 senesinde bu rakam 2317 olmuştur.

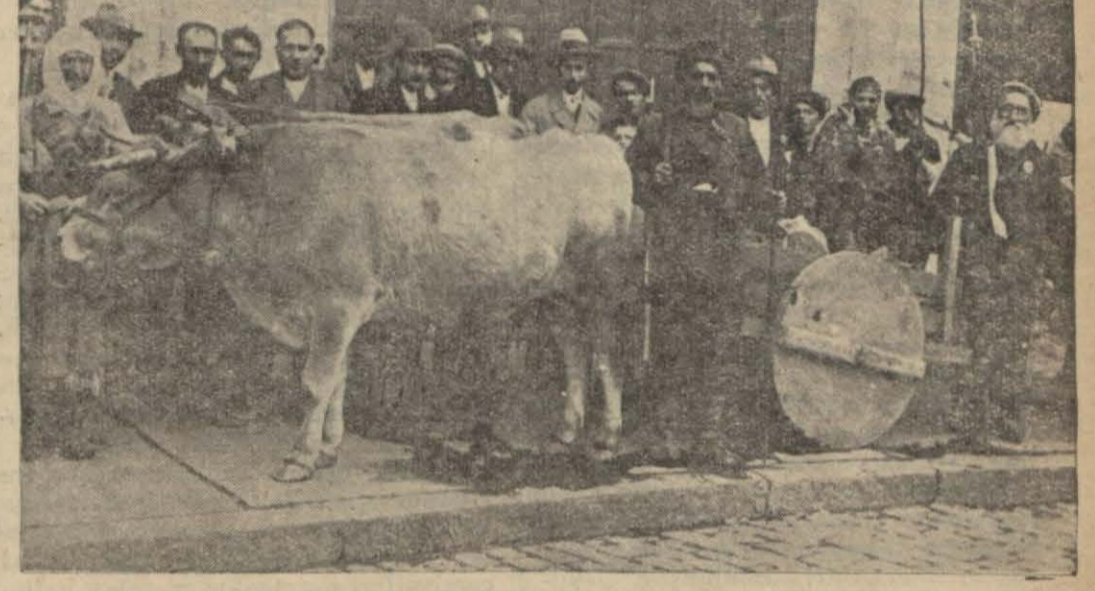
Müteakiben bazı müesseselerin reklam otomobilleri geçti. Lion çukulata fabrikası otomobili tam tribünün önünde geçerken, fabrikamızın tenekeden yapılmış bacası telgraf direğine çarptı. Tel koptu ve baca kırıldı. Otomobilden halka küçük kâğıtlara sarılı çukulatalar atıyorlardı. Yerli sanayiat için geçen bu kabil otomobiller 30 kadar vardı.

Bu otomobilleri esnaf cemiyetleri takip etti. Çiçekçiler ve Bahçıvanlar Cemiyeti otomobili bir dakika tribünün önünde durdu. Vali Bey'e Kumandan Paşalara buket hediye edildi. Arabacılar Cemiyeti muhtelif arabak şekillerini sıra ile geçirdiler. Soförler Cemiyeti, Ayakkabıcılar esnafı, Balıkçılar bunları takip ettiler. Balıkçılar, bir kamyon sür se büyük bir balık kayığı oturtmuşlar, ağlar ve saire koymuşlardı. Cins cins balıklar da kayığın içinde görülmüştü. Celep esnafı balıkçıları takip etti. Bunlar da bir kamyon içinde koyun, öküz, manda teşhir ediyorlardı. Bundan sonra körlere, sağırılar, dilsizler cemiyeti geçti. Bu sırada mando müzika hazin bir hava çalıyordu. Müteakiben Türk deri sepicileri, dokumacı, yazmacı, örücüler, kabzmallar, ekmeç yapıcılar geçtiler. Kabzmallar bir çok meyveleri tessüm ettiren şekiller yapmışlardı.

Bundan sonra cumhuriyet bayramı münasebetile şehrimize misafir gelen köylüler geçti. Bir öküz arabası, bir kağı arabası vardı. Köylü kadının omuzunda silah vardı. Kağı üzerinde cephane sandıkları görülmüştü. Köylü çocuğu öküzlerin yularından tutmuş çekişiyordu. Köylülerin bu şekilde gecmesi çok büyük heyecan uyandırdı. Türk köylüsü uzun uzun alkışlandı. Her taraftan:

— Var ol, sadaları yükseliyor. Esnaf cemiyetleri devam ediyordu. Lokantacılar, hamallar, inşaat ustaları, kaldırımçılar, kahveciler, kasaplar cemiyeti geçti. Kasaplar cemiyeti otomobille bayram münasebetile kurban edilecek iki koç nazarı diklatı celbediyordu. Bundan sonra Kayıkcı, Sandalcı Cemiyetleri geçtiler.

Kayıkcılar güzel memleket oyunlarını oynayarak geçiyorlardı. Karşılıklı beş oyun oynayanlar da vardı. Marangozlar Cemiyeti sanatlarını göstererek geçtiler. Mavnacılar Cemiyeti geçenler bir mavna timsali üzerine kumandan



Dünkü tezahüratta bulunmak üzere mülhakattan gelen köylü misafirlerimiz ve geçit resmine iştirak eden kağı arabası..

paşanın önünde bayrak çektiler. Müteakiben Türk Murettipler Cemiyeti, Saraçlar, Sıvacılar, Sucular, Sütçüler cemiyetleri geçtiler.

Bunu Tahvil ve Tahliye deniz amelesi takip etti. Amele geçenler cumhuriyet marşını söylüyorlardı. Mobilyacılar Gazinin resmini tasvir eden, işledikleri bir yorgam teşhir ediyorlardı. Esnaf cemiyetlerini on binlerce halk kütllesi takip etti. Geçit resmi bittiği zaman saat on üç buçuktu. Geçit tam iki buçuk saat devam etmiştir.

Beyazıtta başlayan geçit Galata köprüsü, Şişhane yolu, İstiklâl caddesi yolile Taksimde bitiyordu. Geçit resmi güzergâhı yüz binlerce halk tarafından doldurulmuştu. İstanbul sokakları şimşirdiye kadar bu kadar kalabalık olmamıştır, denilse mübaleğa sayılmaz.

Taksimde

Hiç tereddüt emeden söylenebilir ki Beyoğlu, bu adı aldığımız gündünberi, çünkü kadar heyecanlı, çünkü kadar kendinden ve içten gelen bir tezahüre şahit olmamıştır.

Bir milletin ayaklanması ne demek olduğunu dün gördük. Köprünün öteki yakasında, Karaköyden itibaren değil adım atmak, hattâ ayakta durmak imkânsızdı. Halk, adeta çılgınca bir tehalükle alayın geçeceği tramvay caddesinin iki tarafında, yer almışlardı.

Tünelden itibaren Taksime kadar bütün cadde, omuz omuzu sözkmez bir halde idi. Bilhassa köprü, mahşeri bir manzara almıştı. Bir taraftan bir tarafta geçmek, bir mucize yapmaktan dahagüçtü.

Yer yer yükselen taklardan bütün lambaları yanmıştı. Al bayraklarımızla süslenen Beyoğlu büyük caddesinin gayet cazip bir manzarası vardı.

Halk, hemen kâmilin yedisinden yetmişine kadar sokaklara, caddelere dökmüştü. Takların üzerinde, duvarlarda okunan vecizeler, halkın bu kulu güne bir kat daha bağlıyordu.

Ve İstanbulluların bu büyük bayrama karşı besledikleri sevgi ve saygının bir kat daha artmasına vesile oluyordu.

Bir kısım ahali büyük hoparlörlü radyoların, başında toplanmışlardı. Taraf taraf verilen heyecanlı hitabelerin ruhlarla kuvvet veren gürültülü sesleri hoparlörlerin ağızından çıkararak caddelere kaphıyordu. Genç, ihtiyar, mektepli müteakib, kadın, erkek, yakkalardına fırkann bayrakları, rozetler, madalyalar, akıntıya kapılmış gibi bu büyük insan sininin içine karşıyorlardı.

Taksimdeki âbideye bir an evvel yetişmek için alayın önünde koşa koşa gidenler vardı. Dükkanların vitrinlerinde, şimdiki kadar görülmemiş bir takım sembollerle Türk inkılabını canlandıran lâvhalarla tesadüf edilmekte idirdi.

Kahraman askerlerimiz Taksim meydanını ve civardaki gazinoları tıklım tıklım dolduran halk tarafından şiddetle alkışlandılar.

Saat ikiye doğru Vali Muhittin Bey ve Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa bin müskülâta kendilerine yol açarak âbidenin önüne geldiler.

Cumhuriyet âbidesine bayrak çekme merasimi biraz sonra başladı. İnce bir boru sesini müteakip, evvelce hazırlanan sanlı bayrağımız, şiddetli alkışlar arasında direğe çekildi. Alkışların ardı arası kesilmeyordu. Bayrak çekildikten sonra istiklâl marşı çalındı.

Meydanı dolduran ve adedi, her halde elli altmış bin kişiden fazla olan kesif halk kütllesi marşı, heyecanla dinliyordu.

İstiklâl marşını müteakip Vali Beyin işareti üzerine, bütün muzıklar, hep birden cumhuriyetin onuncu yıl marşını çaldılar. Halk, bir ağızdan marşı tekrar etti. Meydanı, büyük bir velle içinde birakan bu umumi tekrarlaysım, bir çoklarına, heyecanlı göz yaşları döktürdüğü görülmüştü.

On yılın marşını İstanbul marşı takip etti. Ve bu da halk tarafından tekrar edildi. En nihayet, çelenkler ortaya getirildi ve ilkin fırka ve belediye namına hazırlanan çelenkler, merasimle âbideye bırakıldı.

İstanbul belediyesinin ve fırkann hazırladıkları çelenkler, cidden büyük itina ile yapılmıştı. Âbideye bu iki çelenkten maada, Halkevi, Milli Türk Talebe Birliği, Galatasaraylılar cemiyeti, ve muhtelif cemaatler namına otuz mütevaciz çelenkler bırakıldı. Cumhuriyet âbidesinin etrafı biraz sonra her renkte he cinsten çiçeklerle bezemiş demetlerin ortasında muhteşem bir çiçek bahçesine dönmüştü.

Merasim bu suretle nihayet bulduktan sonra halk yavaş yavaş dağılmaya başlamıştı. Merasim bu suretle nihayet bulduktan sonra halk yavaş yavaş dağılmaya başlamıştı.

Bu esnada saat (15) e gelmişti. İstanbulluların, bu en müstesna günün tatlı hatıralarını geç vakite kadar birbirlerini anlatmakta bitiremiyorlardı.

Dün sabah Şişli Gençler Birliğinden Muammer ve Hüsnü Beyler Taksim âbidesi önünde birer hitabe irat ettiler. Erkek muallim mektebi müdürü Saffet Bey de, tarih, coğrafya, yurt bilgisi noktasından inkılap ve cumhuriyeti izah eden bir nutuk söyledi.

Fırkann Şişli nahiyesi, Bomontide, Hamam istasyonunda, Nişantaşında, Kurtuluşta, Tepeüstünde, birer tak kurdu. Şişli nahiyesi merkezi önünde da altı muazzam sütun inşa edilmişti. Bu sütunların köşelerindeki buzlu camlar üzerine vecizeler yazılmış ve gece tenvir edilmiştir.

Şişli Gençler Birliği tarafından dün akşam Feziye lisesinde Dargenekon piyesi temsil edildi. Aynı piyese bu akşam da Beşiktaşta temsil edilecektir.

Gene Şişli nahiyesi tarafından bugün saat 16 da Sipahi Ocağında bir tedansan verilecektir.

Yarın, Şişli Gençler Birliğine mensup elli kişilik bir orkestra heyeti tarafından fırka vilayet merkez binasında bir konser verilecektir.

Mekteplerde bayram

Dünkü geçit resmine lise ve orta mektepler iştirak etmiştir. İlk mektepler sabahleyin mekteplerde toplanmışlar ve muallimleri tarafından kendile-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Necip Bey İtiryat Fabrikası

Mamulâtı memleketimizin en kibar ailelerin mazharı takdiri olmuştur.
Kolonyalar, kremler, pudralar, rujlar, sabunlar, briyantınlar, sürmeler, diş macunu, esansları, kirpik tuvaleti, tırnak cilâsı vesair yerli ve Avrupa mamulâtı toptan ve perakende satış mağazası: Eminönü 47 No.

8017

İNHİSARLAR İDARESİ Mamulâtı

10 Senelek Cümhuriyet Rejiminin
Semerelelerinden biridir

10 uncu Yıldönümü Bayramı
zarfında bütün

İNHİSAR MAMULÂTI

Yani:

SIGARA
LIKÖR
ŞARAP

V. S. V. S.

Bu bayrama mahsus hususî etiketler
altında satılacaktır



8009

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiyatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci İstasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.**

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarı olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30 Telgraf adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.

6992

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

1 — Kayseri Tayyare fabrikası için (13) birinci sınıf tesviyeci ve madeni levha işçisi alınacaktır. Aşağıda yazılı evsafı lazimeyi haiz olan taliplerin tekmil vesaikile Kayseri Tayyare Fabrikasına müracaat etmeleri.

A — Sanayi mektebi mezunu olup 5-10 sene fabrikada çalışmış olması.

B — İngiliz ölçülerini kullanacak derecede bilgi sahibi bulunması.

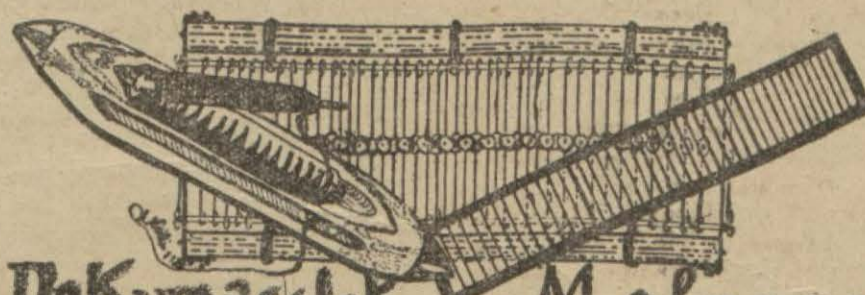
C — Manî'i istihdam hali olmadığına dair mahalli emniyet müdürlüğü vesikası

D — Bon servis ; hastalıkla malûl olmadığına dair rapor.

E — Ecnabi bir kadınla evli olmadığına dair bir vesika.

2 — Talipler Kayseri Tayyare fabrikası müdürlüğüne müracaat edecekler ve fabrikada, imtihana tabi tutulacaklardır. İmtihanda kazananlar fabrika hey'etince taktir edilen yevmiyeyi kabul eyledikleri takdirde Kayseri'ye kadar olan mesarifi mübremeleri de verilecektir. (5910)

7966

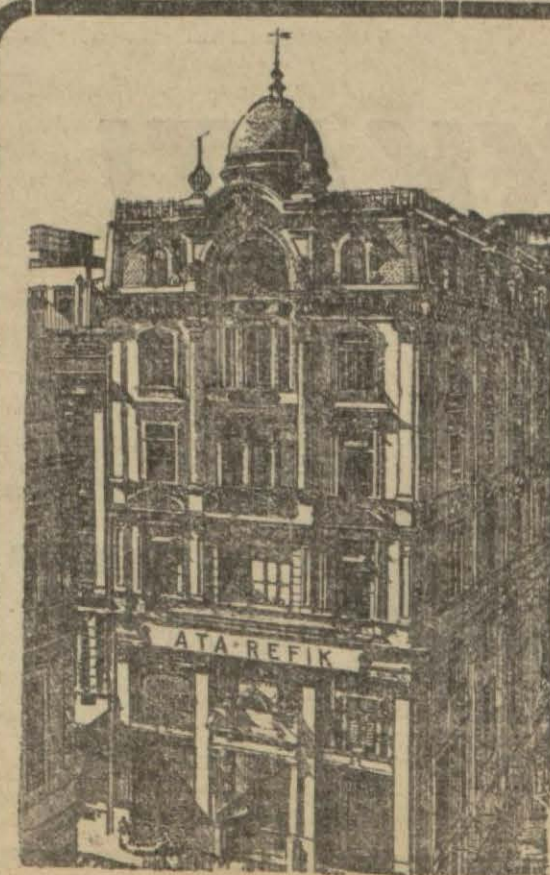


Dokümacılık Malzemesi
Acentası ve Büyük Deposu:
İstanbul-57
Sirkeci NUR HAN Hilmi Naili

Gedikpaşada Jandarma Satılma Komisyonundan:

Sirkeci Demirkapıdaki Jandarma konağına ait binanın tamiri için 4-11-933 cumartesi günü saat 10 da kapalı zarf münakasası yapılacaktır. İstekliler şartnameyi görmek üzere arzu ettikleri gün ve münakasaya iştirak için de mezkûr günün muayyen saatinde maliyeye teslim edilecek (206) liradan ibaret ilk teminat makbuz ile ve teklifnameleri ile Komisyonumuza müracaatları. (5631).

7568



Piyasanın en büyük en ucuz

en son moda eşyanın

YERLİ

ve Avrupa çeşitlerini

ANCAK

Bahçekapı - Meydancıkta

Ata Refik

(Sabık Şanlı)

Müessesatında

bulabilirsiniz.

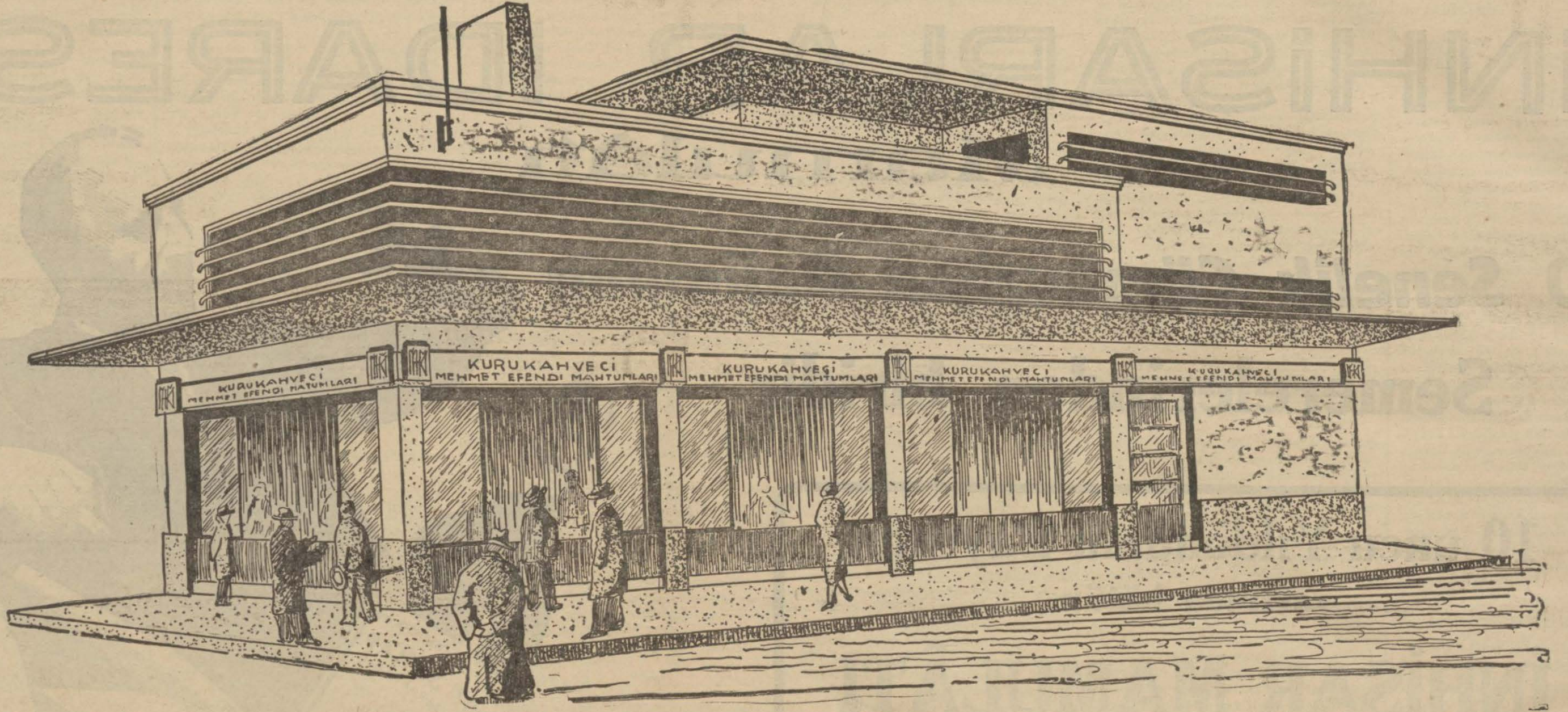
Fiatlarını

Tetkik ediniz.

Telefon: 25203 - 24202

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

En Nefis:



En halis kahvenin

Satış yeri yalnız:

Mısırçarşısı kapısı karşısı

**Kurukahveci Mehmet
Efendi Mahdumları**

DiKKAT!

Hiç bir yerde şubesi ve alâkası yoktur